

《托拉奧爾》· 帕拉沙 VAYEIRA · 瑪瑪爾 2

ארדה נא וגו'

「我現在要下去[察看]」

ה'以「顯明而為所知」的方式知悉一切，祂的知識並不進入祂所知的事物之中。ה'的「巡行之眼」是十個屬性（ספירות, Sefiros）的器皿與天使；審判透過它們由下方升起，而「我必下去察看」則是慈愛（חסד, Chesed）的下降：它察看同一批事實，並為其尋求可取之處。

為尊崇...而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/vayeira/2/

核心要旨

ה'以「顯明而為所知」的方式知悉一切，祂的知識並不進入祂所知的事物之中。ה'的「巡行之眼」是十個屬性（ספירות，Sefiros）的器皿與天使；審判透過它們由下方升起，而「我必下去察看」則是慈愛（חסד，Chesed）的下降：它察看同一批事實，並為其尋求可取之處。

每節依序列出希伯來文、譯文，以及金色分隔線下的簡短解說。希伯來文中的小號數字是文末註記的標號。

瑪瑪爾概要

本篇 maamar 開篇提出有關 ה'對所多瑪所說的話的疑問：為甚麼「它的哀號」和「已經來到」都採用陰性形式？又為甚麼從天上看盡一切的 ה'，還必須「下去察看」？為回答這些問題，阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）提出哲學家們的難題：單純的一者怎能知悉無數細節，卻不因此成為多？智者所說的「顯明而為所知」解答了這個問題：ה'的知識不進入祂所知的事物之中。然而，經文卻提到 ה'的「眼睛」巡行全地。這些眼睛是十個屬性的器皿以及天使；行為透過它們升向上方，而其中的無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）則以「顯明而為所知」的方式知悉一切。一段長篇補註區分了較高層的認知（דעת，Daas）與較低層的認知：較高層的認知環繞一切，知而不應，這是預知與自由選擇得以並存的關鍵；較低層的認知則在器皿之中，帶來獎賞與懲罰。依照《Zohar》（זהר）的說法，陰性的「眼睛」是王權（מלכות，Malchus）與審判的天使，陽性的則是小面相（情感屬性）（ז"א / זעיר אנפין，Z'eir Anpin）與慈愛的天使。所多瑪的哀號沿著陰性的途徑升起；「我必下去察看」則是慈愛下降，如同察看而非聆聽，從而以可取之處來看待同一批事實。

綱要

1	經文中的疑問
為甚麼採用陰性形式？為甚麼 ה'必須「下去察看」？哀號是王權所作的審判。	¶1
2	「顯明而為所知」
哲學家們提出的眷顧與多樣性難題；ה'的知識不進入祂所知的事物；巡行之眼又引出新的疑問，答案在於光與器皿。	¶2-3
3	作為器皿的眼睛
行為透過天使以及流溢界中王權的器皿上升；巡行發生在器皿，而其中的光則以「顯明而為所知」的方式知悉一切。	¶4-7
4	補註：較高與較低的認知
較高層的認知環繞一切，知而不應，是寬恕的根源；器皿中的較低層認知則帶來獎賞與懲罰；預知與選擇；約瑟的「善眼」以及所多瑪失去這種品性。	¶8-13

5 陰性與陽性的眼睛

¶14-17

根據《Zohar》，陰性的眼睛是王權的天使，陽性的眼睛是小面相的天使；哀號沿著王權升起，而 **ה'** 帶著慈愛下來。

6 審判與慈愛以不同方式看待同一批事實

¶18

每個案件都可以朝定罪或判定有功的方向申辯；洪水與挪亞（**נח**）的供獻顯示，慈愛如何將同一番推論轉為判定有功；「我必下去」是直接之光下降到審判之中。

7 察看與聆聽

¶19-20

十個屬性的三條線；察看源自智慧（**חכמה**，Chochmah）與慈愛的右側長線，聆聽則源自左側的理解（**בינה**，Binah）；哀號被聽見，而 **ה'** 下去察看。

關鍵概念

顯明而為所知 גלוי וידוע

智者用來描述 **ה'** 之知識的說法：一切都單純地顯明在祂面前，祂的心智不進入祂所知的事物，也不受其影響。這解答了單純的一者怎能知悉無數細節。

光與器皿 אורות וכלים

每個屬性都有一個器皿（即屬性本身，例如慈愛或克制（**גבורה**，Gevurah），它限定並界定事物），以及其中的光；這光是無限者（**אין סוף**，Ein Sof）的光輝，並非任何一種屬性。

巡行的 **ה'** 之眼 עיני **ה'** משוטטים / עיניו משוטטות

這是十個屬性的器皿，以及接受其影響的天使；下界的行為由此受到觀察並被帶往上方。陽性形式指小面相與慈愛，陰性形式則指王權與審判。

較高與較低的認知 דעת עליון ודעת תחתון

較高層的認知環繞一切：它知悉一切，卻不流入各個屬性，因此不引發任何反應，也是寬恕的根源。較低層的認知則包裹在器皿之中，帶來獎賞與懲罰。

直接之光與回返之光 אור ישיר ואור חוזר

光由上而下下降（慈愛），以及光由下而上升起（嚴厲力量（**גבורות**，gevuros））。哀號如同回返之光升起；「我必下去」則是慈愛的直接之光。

一長、一短與一中 חד אריך וחד קציר וחד בינוני

十個屬性的三條線：慈愛的右線延伸得最遠；嚴厲的左線只延及最有資格的人；中線則憐憫所有有需要的人。

第 1 節 · 11

經文中的疑問

1 **ארדה נא וגו'.** הנה הכצעקתה הוא לשון נקבה וכן הבאה. ועשו לשון נקבה ולשון זכר.¹ וגם להבין מהו **ארדה נא ואראה הלא משמים הביט² ה'.**

「我現在要下去[並察看]」等等。如今，「依照其哀號」（הכצעקתה，haktza'akasaḥ）是陰性形式，「所來到的」（הבאה，haba'ah）也是如此；而「他們所行的」（עשו，asu）則是一種[陰性與陽性共用]的形式。我們還必須明白，「我現在要下去察看」是什麼意思：經上明明說：「**ה' 從天上俯視。**」

這篇 maamar 以毀滅所多瑪之前 **ה'** 所說的話開篇（《創世記》18:21）：「我現在要下去察看，他們所行的是否完全符合那來到我面前的哀號。」阿德莫爾哈扎肯指出一個文法上的特別之處：「其哀號」和「所來到的」都是陰性形式，而「他們所行的」（עשו，asu）是複數形式，可以是陰性，也可以是陽性。他又提出第二個問題：為什麼 **ה'** 需要「下去」和「察看」？經文不是說祂從天上俯視、洞察一切嗎？

אך פי' הכצעקתה היינו הצעקה העולה מבחי' מדת הדין שהיא בחי' מדת מלכות שנק' דין דינא דמלכותא דינא³ רק שהוא דינא רפיא מלך במשפט יעמיד ארץ⁴ וז"ש [וזהו שכתוב] הכצעקתה הבאה⁵ וכמ"ש בערב היא באה.⁶

然而，「依照其哀號」的意思是：從審判屬性的層面升起的哀號；這審判屬性就是王權（מלכות，Malchus）的屬性，稱為「審判」（דין，din），[正如]「王國的法律（דינא，dina）就是法律」；但這只是柔和的審判，[正如]「君王藉公正使大地穩固。」這就是「依照其哀號所來到的」（הבאה，haba'ah）的意思，正如經上所寫：「到了晚上，她便來到（באה，ba'ah），」

第一個解答涉及陰性形式。這哀號是審判對所多瑪發出的控訴，而審判屬於王權，這是陰性的 ספירה（Sefirah，即一項屬性）。「審判」與「法律」在希伯來文中都可用 דין 一詞表達，因此王權（「王國」）透過塔木德的規則「王國的法律就是法律」而與審判相連。然而，這是一種「柔和的」審判，就像君王以公正使大地穩固，而不是毀滅大地。接著，經文以兩處女子「來到」的例子，說明陰性形式「來到」（באה，ba'ah）：這暗示王權，因為在卡巴拉中，拉結（רחל）是王權的名稱，而夜晚是審判的時刻。

第 2 節 · 12-3

「顯明而為所知」

2 **ורחל באה.⁷ וביאור הענין הנה מתחלה יש להקדים לשון השגור⁸ בדחז"ל [בדברי חכמינו זכרונם לברכה] גלוי וידוע לפני מי שאמר⁹ והיה העולם.¹⁰ גלוי וידוע דייקא.**

[並且]「拉結來了（באה，ba'ah）。」事情的解釋是：首先必須引述我們先賢（ז"ל）常用的一句話：[以]「在那位說而世界遂告生成者面前，乃是顯明而且知悉的。」「顯明而且知悉」，正是如此。

「拉結來了」以陰性形式「來了」（ba'ah）結束這些經文。接著，阿爾特雷貝開始完整的解釋，先引入一句常見於《塔木德》的話：「在那位說而世界遂告生成者面前，乃是顯明而且知悉的。」他特別強調「顯明而且知悉」這個確切措辭；它將貫穿整個答案。

כי הנה הפילוסופים נלאו להשיג ענין ההשגחה פרטית¹¹ כמו אין אדם נוקף אצבעו מלמטה¹² אא"כ [אלא אם כן] מכריזין עליו מלמעלה דקשה להם כיון

因為哲學家們竭力探究個別眷顧之理，卻苦於領會，例如：「人若非上面已就他宣告，下面就不會碰傷自己的手指。」這對他們而言很難理解：既然

哲學家們難以接受 ה'眷顧世界的每一個細節；《塔木德》的話正是如此表達：人甚至不會碰傷自己的手指，除非這件事已在上面被裁定。

שהוא ית' יחיד ומיוחד אחד האמת וא"כ איך יתכן ידיעת הש"י [השם יתברך] הפרטים וההשגחה פרטי לתת דעתו על ענינים רבים שהרי זה בחי' רבוי.^{13, 14, 15}

祂，願祂受頌讚，既是獨一而絕對唯一的真一者，那麼，怎麼可能有 ה'對各個細節的知識以及個別眷顧，使祂把心思放在許多事情上呢？因為這便是一種多重性。

他們的難題在於： ה'絕對獨一而純一。要知道無數細節並逐一眷顧，似乎需要把心思分散於許多事情；這會在 ה'的獨一性中引入多重性。

3 וחז"ל [וחכמינו זכרונם לברכה] כיוונו לתרץ זה בדבור אחד באמרם גלוי וידוע לפני כו' שאין ידיעתו ית'¹⁶ כדמיון ידיעת האדם איזו דבר שדעתו השיג

我們的賢者，願其記憶蒙福，意在以一句話解決這個問題，說：「在[祂]面前，一切皆顯明而為祂所知」等等：祂（願祂受頌讚）的知識，並不像人對某件事物的認知；人的心智領會了

賢者所說的「在祂面前顯明而為祂所知」，一句話便回答了哲學家的疑問。人的認知則不同：起初他不認識某事，之後心智才延伸出去並領會它。

הדבר ומתחלה לא ידעו וכשיודע הדבר הרי דעתו מלובשת בידיעה זו¹⁷ ומחשבה זו שנותן דעתו להשיגה וקודם ידיעתו היה דעתו פנוי וה"ז [והרי זה] בחי' שינוי והתפעלות

這件事；起初他並不知道，而當他知道這件事時，他的心智便披覆於這項知識及這個思念之中，因為他運用心智去領會它；在尚未知道之前，他的心智則是空閒的。這便是[一種狀態]的變化與受感動。

人開始認識某事時，心智便被那個思念包裹；此前，心智並未被它佔據。因此，人的認知會因所認識的對象而發生變化、受到影響。

משא"כ למעלה ידיעתו ית' שיודע כל העולמות ופרטיהן אין הענין שדעתו מתלבשת ונתפסת בזה אלא

然而，在上面並非如此。祂（願祂受頌讚）的知識——祂認識所有世界及其各項細節——並不是說祂的心智披覆於其中、被其所拘攝；而是

祂對所有世界及其細節的認識並非如此：祂的心智不會被所認識的事物包裹，也不會受其拘束。

ע"ד גלוי וידוע שהכל גלוי וידוע לפניו ית' ממילא וא"צ [ואין צריך / ואינו צריך] להיות נתפס ומתלבש בהדבר לידע

[乃是]以「顯明而為祂所知」的方式：一切自然都在祂（願祂受頌讚）面前顯明而為祂所知，祂不必被事物拘攝、披覆於事物之中，才能認識它。

一切只是自然地「在祂面前顯明而為祂所知」。祂不必伸向事物、進入其中，才能認識它。

(במכש"כ [במכל שכן] ממה שמחיה ומהוה הדבר שלא ע"י התלבשות בהדבר כ"א על ידי היותו סוכ"ע. וכ"ש [וכל שכן] וק"ו שידיעת הדבר ופרטיו א"צ [אין צריך / אינו צריך] להיות ע"י התלבשות ותפיסה בהדבר כו')

（這是從一件更可推知的事實來看：祂使事物得生命、使它成為存在，並非藉著披覆於事物之中，而是藉著祂作為環繞一切世界之光（**סובב כל עלמין**，sovev kol almin）。那麼，由輕及重的推論（**קל וחומר**，kal vachomer），祂認識事物及其各項細節，當然更不必藉著披覆於事物之中、被事物拘攝，等等。）

這是一個由輕及重的推論（kal vachomer）：祂使每個受造物得生命、使它成為存在，並非藉著進入其中，而是作為環繞一切世界之光，從外部作用於它。若創造並維繫一個事物都不需要進入其中，那麼認識它當然更不需要如此。

וכיון שהוא גלוי וידוע אין שייך כלל קושייתם שהוא בחי' רבוי כי זה אינו רק במין ידיעת האדם שא"א לו לידע דבר כ"א ע"י שדעתו ומחשבתו מתלבשים בידיעת הדבר.

既然這是「在祂面前顯明而為祂所知」，他們所提出的疑問——認為這是多重性的一種狀態——便完全不適用；因為這只存在於人的認知之中：人唯有讓自己的心智與思念披覆於對事物的認知之中，才能認識事物。

既然祂的認知是「在祂面前顯明而為祂所知」，哲學家的反對便不成立。多重性只在人類認知中產生，因為人的心智必須進入每一件所認識的事物之中。

וזהו כי לא מחשבותי מחשבותיכם¹⁸ כו' כי הוא גלוי וידוע כו' (והמשכיל יבין דקות הדברים ולא כל מוחא סביל דא).

這便是「因為我的思念並非你們的思念」等等[其意是]：因為這是「在祂面前顯明而為祂所知」等等。（有辨識力的人會明白這些話語的精微之處；並非每一個心智都能承受。）

以賽亞書「我的思念並非你們的思念」這句經文，可從這個角度來理解：祂的認知與我們的認知完全不同。Alter Rebbe 又補充說，這個要點十分精微，並非每一個心智都能領會。

והנה כתיב¹⁹ (זכריו [זכריה] סי' ד') שבעה אלה עיני²⁰ ה' המה משוטטים בכל הארץ וכתיב (דברי הימים) ב' י"ז ט') כי ה' עיניו משוטטות בכל הארץ.²¹

現在經文記載（撒迦利亞書，第四章）：「這七者是 הוי' (Havayah) 的眼睛；它們在全地巡行（משוטטים，meshotetim）」；又記載（歷代志下16:9）：「因為 ה'，祂的眼睛在全地巡行（משוטטות，meshotetos）。」

這裡提出了一個新的問題。有兩節經文描述 ה' 的「眼睛」在全地「巡行」：一處使用陽性動詞（meshotetim），另一處使用陰性動詞（meshotetos）。

ויש להבין דענין משוטטים ומשוטטות משמע שנמשך לראות ולעיין הדבר על ידי ראייה זו והרי זה כמו בחי' התלבשות בהדבר הנראה וידוע וזה לכאורה הפך ממ"ש בפ"י גלוי וידוע.

而這一點必須理解：「巡遊」一詞（משוטטים，meshotetim；משוטטות，meshotetos）意味著，[目光] 藉著這種觀看延伸出去，觀看並考察事物；這就如同處於被包裹在所見、所知之物中的狀態。這看來似乎與解釋「顯露而可知」時所說的相反。

「巡遊」暗示著走出去觀看並考察事物，聽來恰恰像是心智進入事物之中，而「顯露而可知」所否定的正是這一點。

אך הענין כי נודע שבע"ס [שבעשר ספירות] יש אורות וכלים²² כי בחי' חו"ג [חסד וגבורה] זהו בחי' כלי²³ אבל האור הוא הארה מא"ס ב"ה דלאו מכל אינון מדות איהו כלל

然而，解釋在於：眾所周知，十個屬性（ספירות，Sefiros）中有光與器皿（אורות וכלים，oros v'keilim）。慈愛（חסד，Chesed）與克制（גבורה，Gevurah）這一層面是器皿的層面；而光則是蒙受祝頌的無限者（אין סוף，Ein Sof）所發出的光輝，[關於祂，經上說：]「祂全然不屬於這些屬性中的任何一種。」

答案根據一項眾所周知的教導：十個屬性中的每一個都有光與器皿。慈愛與克制這類屬性是器皿，而其中的光是無限者所發出的光輝；無限者本身並非這些屬性中的任何一種，正如《Tikkunei Zohar》（תיקוני זוהר）中以利亞（אליהו）的開篇祈禱（Patach Eliyahu）所說。

רק שהאור מתלבש בהכלי שהוא חו"ג [חסד וגבורה] ושאר המדות שהן נקראים בחינת כלים שהם מגבילים את האור ובהן

只是，光包裹於器皿之中；器皿就是慈愛、克制及其他屬性，它們被稱為器皿的層面，因為它們限制光；而在其中

光包裹於器皿之中，也就是包裹於慈愛、克制及其他屬性之中。它們被稱為器皿，是因為它們賦予光以限度與界定。

ועל ידם נמשך האור להיות מחיה נבראים בע"ג [בעלי גבול / בעל גבול] להיות התהוות מיכאל וגבריאל מחנה מיכאל מקבלים מבחי' חסד²⁴ וגבריאל מבחי' גבורה שא"א להיות המשכה זו מהאור עצמו כ"א ע"י הכלים.

並且，藉著它們，光被引降而成為有限受造物的生命力，使米迦勒（**מיכאל**）與加百列（**גבריאל**）得以形成：米迦勒的營接受慈愛層面的光，加百列則接受克制層面的光。因為這種引降不可能來自光本身，只能透過器皿，

藉著這些器皿，光得以觸及有限的受造物，例如天使：米迦勒的營接受慈愛之光，加百列則接受克制之光。有限的存在不能直接承受無限之光；光必須經由器皿傳遞。

כמו שא"א להיות השפעת כסף וזהב מהנשמה אא"כ [אלא אם כן] מלובשת בגוף ונותנת הנשמה צדקה לעני ע"י היד הגשמי.

正如靈魂無法施予金銀，除非它包裹於身體之中；靈魂是藉著肉身的手向窮人施捨的。

這是一個比喻：靈魂無法向窮人施予金錢，除非它包裹於身體之中，並使用肉身的手。照樣，神聖之光也只有透過器皿，才能作用於受造界。

第 3 節 · 14-7

作為器皿的眼睛

4 והנה כמו כן ע"י הכלים דע"ס [דעשר ספירות] הוא ג"כ בחי' העלאת הזכות וחוב של כל נברא

如今，同樣地，藉著十個屬性（**ספירות**，Sefiros）的器皿，每一個受造物的功德與罪責也都得以提升。

正如光藉著器皿到達受造界，每一個受造物功德與過失的記錄，也同樣循著器皿向上升呈。

כי ע"י שהאדם עובר עבירה קונה לו קטיגור אחד²⁵ נעשה פגם וכתם באותו המלאך הממונה ע"ז כי יש מלאכים שמקבלים ממדה זו ויש ממדה זו כנ"ל בענין מיכאל וגבריאל כו'

因為，人一旦犯下罪過，便「為自己取得一個控告者」：被委派處理這一[事項]的天使身上，就會形成瑕疵與污點。因為有些天使承受這一屬性的流入，[也有天使承受]那一屬性的流入，正如上文談到米迦勒（**מיכאל**）與加百列（**גבריאל**）等時所說的。

用《米示拿》的話說，罪過會「取得一個控告者」：它在負責該事項的天使身上留下瑕疵。天使有不同種類，有些承受慈愛（**חסד**，Chesed）的流入，有些承受克制（**גבורה**，Gevurah）的流入；米迦勒與加百列就是如此。

ומלאך זה מעלה הדבר למלאך גבוה ממנו עד שמתעלה בכלים דע"ס [דעשר ספירות] דמלכות דאצי' המתלבשים בבי"ע ובתוך הכלי מלובש האור מא"ס ב"ה.

這個天使把事情提升至比它更高的天使，直至它提升進入流溢界（אצילות, Atzilus）王權（מלכות, Malchus）的十個屬性之器皿；這些器皿包裹於[創造界（בריאה, Beriah）、形成界（יצירה, Yetzirah）與行動界（עשיה, Asiyah）]之中，而器皿內包裹著來自無限者（אין סוף, Ein Sof）的光；願祂受頌讚。

那個天使把事情傳遞給更高一級的天使，如此逐級上傳，直到它抵達流溢界王權的器皿；這些器皿包裹於下界的創造界、形成界與行動界之中。那些器皿之內含有אין סוף之光。

5 ונמצא ע"י הכלים מתעלה להאור א"ס ב"ה המלובש בהכלים דע"ס [דעשר ספירות]. ולכן נאמר ע"ז עיניו משוטטות שהוא בחי' הכלים דע"ס [דעשר ספירות]. וגם המלאכים המקבלים מהם²⁶ נק' מארי דעינין²⁷ ויש מארי דאודנין.

因此可知，藉著器皿，[此事]升至無限之光（אור אין סוף, Or Ein Sof）；願祂受頌讚。這光內寓於十個屬性（ספירות, Sefiros）的器皿之中。因此，關於此事經上說：「祂的眼目巡行」，這指的就是十個 ספירות 的器皿這一層面。從這些器皿領受的天使，也稱為「眼目之主」；並[也]有「耳朵之主」。

也就是說，一項行為藉著器皿上升，直到達到內寓於其中的 אור אין סוף。經文所說的「祂的眼目巡行」，指的就是這些器皿；從這些器皿領受的天使，稱為阿拉米語的「眼目之主」，此外還有稱為「耳朵之主」的天使：前者的職責是觀看，後者的職責是聆聽。

6 והם משוטטים בכל הארץ כמאמר דע מה למעלה ממך²⁸ עין רואה²⁹ כו' ובהכלים שייך לומר משוטטים בבחינת התלבשות בהדבר.

它們遍行全地，正如這句話所說：「要知道，在你之上有什麼：有一隻眼在觀看」等等。就器皿而言，說它們「巡行」是恰當的，意即它們包裹於事物之中。

這些「眼睛」遍行全地，正如《Mishnah》（משנה）所說：「要知道，在你之上有什麼：有一隻眼在觀看，有一隻耳在聆聽。」所謂「巡行」，就是出向那事物；這說法適用於器皿，因為器皿確實進入它們所觀察的事物之中。

ובהם וע"י מתעלה הדבר בבחי' האור המלובש בתוכן מא"ס ב"ה והוא ע"ד גלוי וידוע³⁰ שידיעה זו שבכלים דע"ס [דעשר ספירות] שעל ידי עיניו משוטטים היא בחי'

而事物在它們之中、並藉著它們，提升至無限者（אין סוף, Ein Sof），願祂受頌讚，包裹於其中的光之層次；這是以「顯明而為所知」的方式。也就是說，十個屬性（ספירות, Sefiros）的器皿中的這種知識，藉著「祂的眼睛巡行」[而來]，乃屬於……的層次

透過器皿，事物達到包裹於其中的無限之光。在這個層次，巡行之眼所獲得的知識，是以「顯明而為所知」的方式為無限之光所知。

גלוי וידוע לאור א"ס ב"ה המלוּבש בהכלים כיון שהאור באמת לאו מכל אינון מדות איהו כלל אע"פ
[אף על פי] שמלוּבש בהכלי כו'.

對於包裹於器皿中的無限之光（אור אין סוף，Or Ein Sof）而言，這是「顯明而為所知」；因為這光實際上「根本不屬於這些屬性中的任何一個」，即使它包裹於器皿之中，等等。

這是因為，光雖包裹於器皿之中，實際上卻不屬於任何一個屬性。因此，「巡行」只屬於器皿；其中的光則無須進入任何事物，便已知曉一切。

7 וזהו תירוץ לקושיית הפילוסופים שאין ידיעה והשגחה זו גורם בחי' רבוי כי ההשגחה ע"ד עיניו
משוטטות הוא ע"י הכלים כנ"ל

這就是對哲學家的疑問的回答：這種知識與眷顧並不造成「多重性的狀態」。因為，以「祂的眼目巡行」的方式施行的眷顧，是藉著器皿而實現的，如上所述；

這回答了哲學家的疑問：透過「巡行的眼目」而施行的眷顧，不會使 ה' 呈現為多者，因為這種眷顧是透過器皿運作的。

אבל הידיעה בא"ס ב"ה המלוּבש בהכלים מה שידוע ורואה מה שענינו משוטטות הנה ידיעתו יתברך זו
היא בבחי' גלוי וידוע³¹ כו':

然而，包裹於器皿中的無限者（אין סוף，Ein Sof），願祂受頌讚，其知識——[也就是，]祂知道並看見祂的眼目巡行所及之處——祂這知識，願祂受頌讚，乃是以「顯露而可知」的方式，等等。

包裹於器皿中的無限者，對眼目所觀察之處的所知，並不是一種進入事物之中的知識；它屬於「顯露而可知」的方式，並不涉及多重性。

補註：較高與較低的認知

8 הגה"ה [הגהה] (ועיין בפרדס שער³² פ"ה [פרק ח'] ושער ד' פ"ט³³ מענין זה ובזוהר פקודי רנ"ב ע"א ואלין עיני ה' כולו נטלי אשגחותא כו' עיי"ש [עין שם] וברע"מ [וברע"א מהימנא] פ' שופטים ד' ער"ה סע"א [סוף עמוד א.]³⁴ ויש להבין כיון דפי' עיני ה' הם הכלים דע"ס [דעשר ספירות] דאבי"ע [דאצילות בריאה יצירה עשיה] והמלאכים.

附註：（另見《Pardes》（פרדס רמונים）Sha'ar，第8章，以及Sha'ar 4，第9章，論及此事；又見《Zohar》（זהר）Pekudei，p. 252a：「這些是 ה'的眼睛；它們全都負起監察的職責」等，詳見該處；以及《Ra'aya Mehemna》Parshas Shoftim，p. 275，a欄末。現在必須明白：既然「ה'的眼睛」指的是流溢界（אצילות，Atzilus）、創造界（בריאה，Beriah）、形成界（יצירה，Yetzirah）與行動界（עשיה，Asiyah）中十個屬性（ספירות，Sefiros）的器皿，以及天使，

這裡開始一段較長的附註（הגה"ה，hagahah），與正文分開。首先列出討論此題的出處：拉比 Moshe Cordovero 的《Pardes Rimmonim》，以及《Zohar》中兩段談到「ה'的眼睛」監察萬事的經文，其中一段出自《Zohar》的一個部分《Ra'aya Mehemna》（「忠信的牧者」）。接著，附註進一步提出問題：「ה'的眼睛」是四個世界中的屬性之器皿，以及天使。

א"כ איך שייך שהבורא ית' יצטרך לידע את כל הנבראים ע"י אמצעות הע"ס [העשר ספירות] והרי היוצר עין הלא יביט³⁵ בעצמו דבשלמא לענין ההשפעה והמשכת החיות בהנבראים הוצרך להיות ע"י הכלים דע"ס [דעשר ספירות] שאל"כ [שאם לא כן] לא יוכלו הנבראי' [הנבראים] לקבל

那麼，怎麼能說創造主，願祂受頌讚，必須藉著十個屬性作為媒介，才能知道一切受造物呢？「塑造眼睛的，難道自己不觀看嗎？」祂必定親自觀看。固然，就影響力的流注以及生命力引入受造物而言，必須經由十個屬性的器皿，否則受造物便無法領受[它]；

如果如此，為什麼創造主需要透過中介才能知道祂的受造物？詩篇作者說：「塑造眼睛的，難道自己不觀看嗎？」生命力必須經由器皿流入，這一點合乎情理，因為受造物無法直接領受生命力。

משא"כ לענין ידיעת השי"ת [השם יתברך] שידע את כל הנבראי' [הנבראים] אין שייך לומר כן ח"ו [חס ושלום] וא"כ למה צ"ל בחי' העינים שהם הכלים משוטטים כו' דהא בודאי הכל גלוי וידוע לפניו ית' בעצמו ביתר שאת שלא ע"י אמצעו' הכלי' כלל:]

但就 ה'的認知而言，祂藉此知道一切受造物，絕不能說情形也是如此，願不可如此。如果如此，為什麼必須有眼睛這一層面，也就是器皿巡行等等？因為一切必定都在祂面前顯明，並由祂親自知悉，且程度遠勝於此，完全不必經由器皿作為媒介。）

然而，認知並非受造物能否領受的問題。ה'必定親自知道一切，遠勝於此，且完全不需要任何中介。因此，為什麼要說有「眼睛」巡行呢？

אך הענין כמ"ש³⁶ כי אל דעות³⁷ ה' שיש ב' בחי' בדעת^{38,39} דעת עליון וד"ת [ודעת תחתון]. ד"ע [דעת עליון] הוא בחי' מקיף וסוכ"ע⁴⁰ היינו

但其中的道理，正如經上所說：「因為 ה' 是諸般知識的主宰」：認知（דעת，Daas）有兩個層面，即上層認知與下層認知。上層認知屬於包羅的層面，也就是環繞一切世界之光（סובב כל עלמין，sovev kol almin）；也就是說，

答案在於，經文「諸般知識的主宰」使用複數形式，教導我們認知有兩個層面。上層認知具有「包羅」的性質；如同環繞一切世界之光，它從上方關聯一切，卻不進入其中。

כי יש בחי' דעת שיודע ורואה הכל רק שהדעת הוא בבחי' מקיף דהיינו שאינו מתפשט בהמדוי' להיות התפעלות מהדבר שהוא יודע או רואה וכענין

有一個認知層面，能知道並看見一切，只是這種認知處於包羅的模式；也就是說，它不延展到情感屬性（מדות，middos）之中，因而不會對它所知道或看見的事物產生反應；正如以下情形：

這種上層認知知道並看見一切，但它的認知不會流入情感屬性，例如慈愛和嚴厲，因此不會對它所知道的事物產生反應。

שנאמר לא הביט און ביעקב⁴¹ שאין הפי' שלא הביט כלל אלא כמ"ש וירא און ולא התבונן⁴² וכמ"ש אם צדקת מה תתן לו⁴³ וע"ז נאמר טהור עינים מראות ברע⁴⁴ שאין ראיתו הרע עושה רושם והתפעלות כלל

經上說：「祂沒有在雅各（יעקב）身上看見邪惡」；其意並非祂完全沒有觀看，而是如經上所說：「祂看見邪惡，卻不加以思量[它]」；又如經上所說：「你若為義，能給祂甚麼？」關於此，經上說：「[祂]眼目純潔，不看邪惡」：祂看見邪惡，並不在祂身上留下任何印痕，也完全不引起反應，

幾節經文在此作為例證。「祂沒有在雅各身上看見邪惡」並非表示 ה' 看不見邪惡；正如《Iyov》中的經文在此所解讀的，祂看見了，卻不將心思放在其上。「你若為義，能給祂甚麼？」表明人的行為不會改變祂；「眼目純潔，不看邪惡」則表示在這個層面，看見邪惡不會在祂身上留下痕跡。

כי שממית בידים תתפש⁴⁵ ומשם מקור הסליחה⁴⁶ והרחמים שאין מגיע שם שום פגם והוא למעלה מהכלים דע"ס [דעשר ספירות].

因為「蜥蜴用手抓握」。寬恕與憐憫的根源[由此而來]，因為任何瑕疵都無法觸及那裡；而那裡高於十個 ספירות 的器皿。

Alter Rebbe 引用了蜥蜴「用手抓握」的經文，但沒有進一步解釋。由於瑕疵無法觸及上層認知，寬恕與憐憫便由此而來；它高於屬性的器皿。

רק הפגם והשכר והעונש הוא נמשך ע"י הדעת המתפשט ונמשך במדות ונק' דעת תחתון והוא

המתלבש בבחי' ממכ"ע [ממלא כל עלמין] היינו בכלים דע"ס [דעשר ספירות] דאבי"ע [דאצילות בריאה יצירה עשה]⁴⁷

只有瑕疵，以及報償與懲罰，才是經由延展並流入情感屬性的認知而引下的；這稱為下層認知，而它內在於充滿一切世界之光（ממלא כל עלמין，memalei kol almin）這一層面之中，也就是流溢界、創造界、形成界與行動界中十個 ספירות 的器皿。

瑕疵、報償與懲罰屬於下層認知；下層認知確實會流入情感屬性。它內在於充滿一切世界之光之中，也就是四個世界的屬性之器皿。

ולכן ידיעה זו היא ע"י בחי' עיני ה' שהם הכלים והמדות שע"י נמשך ההתפעלות שכר ועונש שהפגם

מגיע בהכלים דייקא

因此，這種知識是透過「הי-הי」（Havayah）這一層面而有的；「הי-הי」就是器皿與屬性，獎懲的感發便由此引下；因為污損所觸及的，恰恰是器皿；

這正是為何透過「הי-הי」（即器皿與屬性）而有的知識會帶來獎懲：罪過造成的污損，恰恰觸及器皿本身。

משא"כ ע"י הידיעה שבדעת העליון שלא ע"י הכלים דע"ס [דעשר ספירות] אע"פ [אף על פי] שהכל גלוי

וידוע לא נמשך מזה התפעלות כו'.^{48, 49}

反之，透過上層的認知（דעת，Daas）而有的知識，並非經由十個屬性（ספירות，Sefiros）的器皿；雖然一切皆顯露而且盡為所知，卻不會由此引發任何感發，等等。

上層的認知並非透過器皿運作；它同樣知悉一切，然而它所知的一切都不會引發獎懲的反應。

9 ותדע שכן הוא מענין ידיעה ובחירה שאין הידיעה שהשי"ת [שהשם יתברך] יודע שזה יהיה צדיק או רשע

מכרחת את הבחירה כלל.⁵⁰ ואיך הוא.

你可以從知識與自由選擇這個問題得知，確是如此：הי יתברך 知道某人將成為義人或惡人，這種知識並不會以任何方式強迫他的選擇。這是怎麼回事呢？

這是從神聖預知與自由選擇這個經典難題提出的證明：הי 知道一個人將成為義人或惡人，然而這種知識並不會強迫他作出選擇。這怎麼可能呢？

אלא לפי שידיעה זו שהשי"י [שהשם יתברך] יודע הכל מקודם אשר נעשה זהו בבחי' דעת עליון שלא ע"י

הכלים דע"ס [דעשר ספירות]

而是因為，הי יתברך 在事情發生之前便知曉一切的這種知識，屬於較高層的認知（דעת，Daas），並非經由十個屬性（ספירות，Sefiros）的器皿。

因為 הי 對將要發生之事的預知，屬於較高層的認知；這種認知並不經由屬性的器皿而運作。

דהא עיני ה' משוטטים לראות המעשה שכבר נעשה שזה נראה לבחי' המלאכים והכלים דבי"ע שנעשה עי"ז פגם וכתם בהמלאך כו' וכנ"ל

因為「**הוי' (Havayah)**的眼目巡行」，觀看已經做出的行為；這行為由天使以及創造界（**בריאה**，Beriah）、形成界（**יצירה**，Yetzirah）和行動界（**עשיה**，Asiyah）的器皿這一層面所看見，因而在天使身上造成瑕疵與污痕，等等，如上所述；

「**הוי' (Havayah)**的眼目巡行」，要觀看一項已經做出的行為：這行為由天使和較低世界的器皿看見，並在天使身上留下瑕疵，如上文所解釋。

משא"כ הידיעה שהקב"ה יודע העתיד ומעשה האדם קודם שנעשה אינו על ידם כלל כ"א ידיעה זו היא במקום גבוה מאד בחי' דעת עליון ולהיות דעת זה בחי' מקיף אינו מכריח את הבחירה שאין האדם מתפעל מזה

然而，**קב"ה (Kudsha Brich Hu)**，意為「聖者，願祂受頌讚」對未來以及人在事情發生之前所作行為的知識，完全不是經由它們而有的；相反，這種知識處於極高之處，屬於較高層的認知。既然這種認知屬於環繞性的層面，它便不會強迫人作出選擇，因為人不受它影響，

預知完全不是經由它們而有的，而是屬於極高、具有環繞性質的較高層認知。正因它具有環繞性，便不會作用於人，人仍可自由選擇。

כמו שלא נמשך מדעת זה התפעלות אפי' [אפילו] בהמדות עליונים חו"ג [חסד וגבורה] להיות מזה שכר ועונש כנ"ל.

正如這種認知甚至不會在上界的屬性中引起任何反應——慈愛（**חסד**，Chesed）與克制（**גבורה**，Gevurah）——以致由此產生獎賞與懲罰，如上所述。

正如這種認知甚至不會在慈愛與克制這些上界屬性中引起反應，以致由此產生獎賞或懲罰；同樣，它也不會強迫下界的人作出選擇。

10 ושיהי' [ושיהיה] שכר ועונש זהו דוקא ע"י דעת תחתון שע"י הכלים והעינים.⁵¹ ועיין בפרדס ש"ד פ"ט בענין ידיעה ובחירה⁵² שכ' [שכתב] כי יש חילוק בידיעה קודם שיחטא האדם אעפ"י [אף על פי] שעתידי לחטוא. לאחר שחטא כו' ע"ש.

而要有賞與罰，特別是透過下層認知（**דעת**，Daas），這是藉著器皿與眼睛而起作用的。又請參看 **Pardes (פרדס)**，**Sha'ar 4**，第9章，關於知識與選擇的論述，其中寫道：人在犯罪之前的認知，即使他將來會犯罪，與人在犯罪之後的認知有所不同，[以及]等等；請參見該處。

賞與罰唯有透過下層認知而來；下層認知藉著器皿與「眼睛」運作。Alter Rebbe再次提到 **Pardes Rimonim (פרדס רמונים)**，該書區分了人在犯罪之前——即使此人將來會犯罪——與犯罪之後，**ה'**對此人的認知。

11 ולפמ"ש [ולפי מה שכתוב] יובן כי הידיעה קודם שיחטא זהו בבחי' דעת עליון וכנ"ל.

依照以上所說，便可明白：對於人在犯罪以前將要犯下的罪，這份知識屬於較高層的認知（דעת，Daas），如上所述。

對於人在犯罪以前將要犯下的罪，ה'的預知屬於較高層的認知。

וַיֹּסֶף [וְזֶהוּ שְׁכָתוּב] בְּפ' שְׁמוֹת וַיֵּרָא אֱלֹקִים אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל⁵³ וַיֵּדַע אֱלֹקִים פִּי לֹא שֶׁנִּתְחַדְשָׁה [שְׁנִתְחַדְשָׁה]

הידיעה אלא שמקודם היה בדעת עליון שלא נמשך מזה התפעלות להיות עונש לפרעה ושכר לישראל

這就是《Shemos》（שמות）篇中所說的：「אלקים看見以色列的子民，אלקים知道。」其意並非這份知識是新近才有的；而是說，早在此前，它已存在於較高層的 דעת 中，卻沒有由此引發會帶來對法老懲罰、對以色列獎賞的反應。

「אלקים看見以色列的子民，אלקים知道」這句經文，並不是說 ה' 學到了新的事情。祂早已知道，只是這份知識屬於較高層的 דעת，不會引發任何作用，因此法老不受懲罰，以色列也不得獎賞。

וַעֲיִי וַיֵּרָא אֱלֹהִים עֲיִי בַחֲי' עֵינֵי ה' לִרְאוֹת הַמַּעֲשֶׂה כְּשֶׁכָּבַר נַעֲשֶׂה בְּפוֹעַל עֲיִי וַיֵּדַע אֱלֹקִים שֶׁנִּמְשָׁךְ בַּחֲי' הַדַּעַת תַּחְתּוֹן הַמִּתְפַּשֵּׁט בַּמִּדּוֹת לְהִיּוֹת שְׂכָר וְעוֹנֶשׁ.

而藉著「אלקים看見」——也就是透過「הוי' (Havayah) 的眼目」這一層面，在行為已經實際發生之後察看它——於是便有了「אלקים知道」：較低層的 דעת，即延展至情感屬性（מדות，middos）的層面，被引降[下來]，使賞與罰得以施行。

當「אלקים看見」，也就是透過「הוי' (Havayah) 的眼目」，看見行為已經實際發生，便有了「אלקים知道」：較低層的 דעת 開始發揮作用；它延展至情感屬性，帶來賞與罰。

12 והנה השגחה זו מבחי' דעת עליון ע"ז נאמר עין ה' אל יראיו⁵⁴ וכתוב עין בעין נראה⁵⁵ כדפי' באד"ר

[באדרא רבא] דף ק"ל ע"א⁵⁶ וע"ש דיוסף הצדיק זכה לזה וזהו

如今，關於這種源自較高層面的認知（דעת，Daas）的眷顧，經上說：「ה'的眼目眷顧敬畏祂的人」；又寫道：「眼對眼，[祢]被看見」，正如《Idra Rabba》（אדרא רבא），p. 130a 所解釋的；並可見該處，義人約瑟（יוסף）得蒙此恩，而這就是[意指]

源自較高層面的認知的眷顧，正是「ה'的眼目眷顧敬畏祂的人」以及「眼對眼」——摩西所說、描述人如何公開看見 ה' 的話。《Idra Rabba》（אדרא רבא，意為「大集會」）是《the Zohar》（זהר）中的一個篇章；該處解釋了這件事，並說約瑟得蒙此恩。

בן פורת עלי עין⁵⁷ זוכה לזה ע"י ויכלכל יוסף⁵⁸ וזהו טוב עין הוא יבורך⁵⁹ כי נתן מלחמו לדל ע"ש.

「多結果子的兒子，居於眼目（עין，ayin）之上。」他藉著「約瑟供養」而得蒙此恩；這就是[意指]：「眼目良善的人必蒙福，因為他把自己的食物分給窮乏人」；見該處。

約瑟被稱為「多結果子的兒子，居於眼目之上」：經文中的 עין 一詞明確是「泉源」之意，但也有「眼目」之意；maamar 將它解作較高層面的「眼目」。約瑟藉著供養家人而得蒙此恩，正如「眼目良善的人必蒙福，因為他把自己的食物分給窮乏人」所說。

ומזה יובן דבעון סדום שפגמו בזה ע"כ נמנע מהם גלוי בחי' עליונה זו הממתיק כל הדינים בחי' ורב

חסד⁶⁰ כו' :

由此可知，因所多瑪的罪——他們在這方面有所損害——這個能化解一切嚴厲判決的至高層面，也就是「慈愛豐厚」等層面的顯現，便沒有賜予他們。

相反，所多瑪的罪損害的正是這種特質，因此他們未能得見這個較高層面的顯現，也就是能化解一切嚴厲判決的「慈愛豐厚」。

13 (ע"כ הגה"ה [הגהה]):

(註釋至此。)

這標示第8段開始的長篇註釋至此結束；正文接續。

第 5 節 · 114-17

陰性與陽性的眼睛

14 והנה בזוהר בסבא דמשפטים דק"ז⁶¹ ע"א פי' מ"ש עיניו משוטטות אליו נוקבין ומ"ש המה משוטטים

אליו דכורין וכ"ה בזוהר ויחי דרמ"א סע"א [סוף עמוד א']^{62,63} דפי' משוטטים הם בתקוני שכינתא לתתא

כו' היינו

現在，《Zohar》〈זהר〉〈Saba deMishpatim（סבא דמשפטים）〉第107a頁解釋說，經文所說的「祂的眼目巡行（משוטטות，meshotetos）」，指的是陰性；而經文所說的「它們巡行（משוטטים，meshotetim）」，指的是陽性。《Zohar》〈Vayechi（ויחי）〉第241頁a欄末也如此解釋，說「巡行（משוטטים，meshotetim）」的是在下方聖者臨在（שכינה，Shechinah）的妝飾之中，等等。也就是說，

《Zohar》在名為Saba deMishpatim（「Mishpatim篇的長老」）的段落中，區分了兩處經文：「祂的眼目巡行」（陰性）指陰性的力量，而「它們巡行」（陽性）指陽性的力量。《Zohar》的另一處段落說，這些「巡行」者是為下方聖者臨在的妝飾效力。

כי יש מלאכים שהם מז"א ויש מלאכים שהם ממלכות⁶⁴ כמ"ש הרח"ו [הרבי חיים ויטאל] עמ"ש בזוהר ר"פ שמות דף ד' ע"א בענין איש וביתו באו^{65, 66} וז"ל [זוה לשונו] נ"ב⁶⁷ ת"ת [תפארת] ומלכות ור"ל [ורוצה לומר] המלאכים שמן הז"א והמלאכים שמן המל' עכ"ל [עד כאן לשונו] המק"מ [המקדש מלך] שם.

有些天使源自小面相（情感屬性）（ז"א，Z'eir Anpin，Z'eir Anpin），也有些天使源自王權（מלכות，Malchus），正如拉比海姆·維塔爾（רבי חיים ויטאל）對《Zohar》Shemos篇開篇第4a頁「每個人都帶著自己的家眷來到」一語所寫的那樣。以下是他的原文：「註：美與和諧（תפארת，Tiferes）與王權；他的意思是，源自小面相的天使，以及源自王權的天使。」以上是該處《Mikdash Melech》（מקדש מלך）的原文。

因此有兩類天使：一類源自小面相（陽性），另一類源自王權（陰性）。Alter Rebbe引用的是《Mikdash Melech》的內容；這部書是拉比沙洛姆·布扎格洛（Rabbi Shalom Buzaglo）對《Zohar》的註釋，其中記錄了拉比海姆·維塔爾（רבי חיים ויטאל）——阿里扎爾（האריז"ל）的首席弟子——對「每個人都帶著自己的家眷來到」一語所作的註解：「人」是美與和諧，「家眷」是王權，意即各自源自它們的天使。

15 והמלאכים שהם בתקוני שכינתא היא בחי' מלכות דאצי' נקי' נוקבין וכמ"ש [וכמה שכתוב שם] בזוהר ד' רמ"ז ע"א בפ"י בנות צעדה⁶⁸ למיהוי עלי שור. בנות צעדה.

而那些身處聖者的臨在（שכינה，Shechinah）的妝飾中的天使——聖者的臨在是流溢界（אצילות，Atzilus）的王權（מלכות，Malchus）這一層面——稱為女性；正如《Zohar（זהר）》第 p. 247a 所說，在解釋「女兒踏步，得以在牆上」（בנות צעדה עלי שור，banos tza'adah alei shur）時：「『女兒踏步』（צעדה）：」

處於「聖者的臨在的妝飾」中的天使——而聖者的臨在是流溢界的王權——稱為女性天使。《Zohar》從雅各（יעקב）給約瑟（יוסף）的祝福中的「女兒踏步（צעדה，tza'adah）在牆上」這句話，說明了這一點。經文直言，豐茂葡萄樹的枝條（בנות，字面意為「女兒」）攀越牆垣。

צעדות מיבעי לי' אלא ההוא עין דכתיב לעילא ומאן איהו עין משפט כו' ואיהו עין צעדה ופסעת למיטל בנות לתקונה והיינו בנות צעדה ולא בנים

本應使用「踏步」（צעדות，tza'adus）[複數形式]。毋寧說，[所指的是]上文所寫的那隻眼；那是什麼？就是「審判之眼」，等等；它邁步並跨行，取來女兒作為自己的妝飾。這就是[為何如此說]「女兒踏步」，而不說「兒子」。

《Zohar》指出，當「女兒」是複數時，動詞卻是單數。它解釋說，主詞是上文提到的「眼」（עין，ayin），即「審判之眼」（עין משפט，Ein Mishpat；此語也是地名，見《創世記》14:7，意為「審判之泉」）。這隻眼邁步向前，取來「女兒」作為自己的妝飾。因此，經文說的是「女兒」，而不是「兒子」。

פ'י שההשגחה הנמשכת ע"י הע"ס [העשר ספירות] דמלכות דאצ"י שהיא בחי' עין משפט ע"ש מלך במשפט יעמיד ארץ⁶⁹ הוא נמשך ומתלבש בהמלאכים הנקראים בנות שהם בחי' נוקבין.

意思是：藉由流溢界王權的十個屬性（ספירות, Sefiros）而引降的監督，也就是「審判之眼」這一層面——此稱呼取自[經文]「君王憑公正使大地穩立」——向下引降並包裹在稱為「女兒」的天使之中；這些天使屬於女性這一層面。

阿德莫爾哈扎肯解釋：藉由流溢界王權的屬性而來的監督，被包裹在稱為「女兒」的天使之中；王權被稱為「審判之眼」，因為王以公正施行統治，而這些天使則是女性天使。

16 וזהו בנות צעדה שהמל' צועדת על הבנות עלי שור⁷⁰ לראות ולהשגיח מעשה התחתונים וע"ז נאמר עיניו משוטטות לשון נוקבא. וזהו ענין הכצעקתה הבאה אלי.⁷¹

「女兒們邁步而行」的意思是：王權（מלכות, Malchus）從「女兒們」上方跨過，所謂「在牆上」，為要觀看並監察下界眾生的行為。為此，經上說：「祂的眼目四處巡行」（משוטטות, meshotetos），採用陰性形式。這也就是「照著那來到我這裡的哀聲」的意思，

此處將《Zohar》（זהר）的意象應用於此：王權從她的「女兒們」之上「跨過」——這些女兒是陰性的天使——以察看下界眾生的行為。這裡把「在牆上」（עלי שור, alei shur）解作其目的在於「觀看」：שור (shur) 也有「凝視」之意，正如阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）在別處所解釋的（《Likkutei Torah》（לקוטי תורה），Shemini Atzeres 91d）。這正是「祂的眼目四處巡行」採用陰性形式之處，也因此本篇 maamar 的經文以陰性形式說「其哀聲」。

לשון נקבה שהיא בחי' מלכות שנק' דינא דמלכותא והוא העלאת הפגם ע"י המלאכים שמבחי' מל' והכלים דע"ס [דעשר ספירות] דבחי' מל' הבאה אלי לאא"ס [לאור אין סוף] ב"ה המלובש בע"ס [בעשר ספירות] דאצ"י.

這是陰性形式，指的是 מלכות 層面，此層面稱為「王國之律」；這也就是透過屬於 מלכות 層面的天使，以及 מלכות 層面的十個屬性（ספירות, Sefiros）之器皿，將瑕疵上呈；「來到我這裡」是指來到無限之光（אור אין סוף, Or Ein Sof），願祂受頌讚；祂被包覆在流溢界（אצילות, Atzilus）的十個 ספירות 之中。

陰性形式指向 מלכות，也就是「王國之律」這一屬性。「來到我這裡的哀聲」是由 מלכות 的天使與器皿將瑕疵上呈的報告，直到它抵達包覆於流溢界的 ספירות 之中的無限之光。

17 ועז"נ [ועל זה נאמר] ארדה נא ואראה ע"י מדת החסד וכנודע שז"א רובו חסדים אנפוי דמלכא נהירין

שהוא

關於此，經上說：「我現在要下去察看」：這是藉著慈愛（חסד，Chesed）的屬性。眾所周知，小面相（情感屬性）（ז"א / זעיר אנפין，Z'eir Anpin）大多是慈愛（חסדים，chasadim），正如「君王的面容發光」所說；這也正是

ה'回應說「我現在要下去察看」，是透過慈愛而作出的回應。小面相是情感屬性的陽性構形，其中大多是慈愛；這句亞蘭語說的是「君王的面容發光」。

מ"ש עיני ה' הם משוטטים ל' [לשון] זכר שהם בחי' דכורין שהוא בחי' חסד ואראה הכצעקתה כו' שאולי ע"י מדת החסד ימצא להם זכות.

經上所說的「ה'的眼睛在巡行（משוטטים，meshotetim）」，用的是陽性形式；這些眼睛屬於陽性層面，也就是慈愛層面。「我必察看是否如同它的哀號」等等：或許藉著慈愛的屬性，能為他們找到一些功德。

這裡指陽性的「ה'的眼睛在巡行」：也就是小面相的天使，他們屬於慈愛。「我必察看」表示，或許能藉著慈愛，為所多瑪找到一些功德。

第 6 節 · 118

審判與慈愛以不同方式看待同一批事實

18 וכמבואר באדר"ז [באדרא זוטא] דרצ"ג ע"ב⁷² שבחי' ההשגחה ע"י בחי' עיניו משוטטות ל' [לשון] נוקבא

הוא בחי' דין וההשגחה שע"י בחי' עיני ה' המה משוטטים הוא בחי' רחמים כו' ע"ש.

正如《Idra Zuta》（אדר"ז）第293b頁所闡明的，藉著「祂的眼睛巡行」（משוטטות，meshotetos；陰性形式）這一層面的眷顧，屬於審判；而藉著ה'的眼睛「巡行」（משוטטים，meshotetim；陽性形式）而有的眷顧，則屬於慈悲，等等；請參閱該處。

《Idra Zuta》（「小集會」，《Zohar》（זהר）的一個部分）明確指出，陰性的「眼睛」代表審判，陽性的「眼睛」代表慈悲。

והענין שהוא עד"מ כמ"ש ושפטו העדה⁷³ והצילו העדה.⁷⁴ עדה שופטת ועדה מצלת.⁷⁵ לפי שבכל

דבר יוכל ללמד זכות וחובה

事情是這樣的，打個比方，正如經上所說：「會眾要審判……會眾要拯救」：有審判的會眾，也有拯救的會眾。因為對任何事情，都可以提出有利與不利的論據。

這裡以法庭作比喻：托拉既談到法庭審判，也談到法庭拯救，因為每個案件都有定罪與開釋的理由。

וע"כ ארז"ל [אמרו רבותינו זכרונם לברכה] פסילנא לי' לצורבא מרבנן⁷⁶ לדינא דחביב עלי כגופאי ואין אדם רואה חוב לעצמו הרי

因此，我們蒙福的賢者說：「我不讓[自己參與審判]一位托拉學者，因為他如同我自己的身體般珍愛」；又說：「人不會看見自己身上的罪責。」因此，

《塔木德》記載，一位賢者因為珍愛一位托拉學者「如同我自己的身體」，便不讓自己審判他；因為人看不見自己身上的罪責。

אע"פ [אף על פי] שהוא חייב באמת אינו רואה עליו חובה שמחמת קירוב הדעת והחביבות מוצא מקום ללמד זכות

即使他確實有罪，人也看不出他有罪；因為心意親近、心懷愛惜，就會找到可以提出有利論據的理由。

即使確有罪責，愛與親近仍會使人找到開釋的理由。

משא"כ למי שאינו חביב עליו כ"כ [כל כך] הי' [היה] מלמד חובה וכמ"ש וכל יצר מחשבות לבו רק רע⁷⁷ כו'

相反，對於一個不那麼受珍愛的人，他就會提出不利的論據；正如經上所說：「他心中一切意念的傾向盡都是惡」，等等；

面對一個不那麼受珍愛的人，同樣的事實就會被解讀為罪責。因此，洪水以前的經文說：「他心中一切意念的傾向盡都是惡。」

ועי"ז נמשך ויאמר ה' אמהה את האדם⁷⁸ כו' הרי מחמת זה שיצר מחשבות לבו רק רע נמשך ללמד חובה⁷⁹

由此便有了「**ה'**說：我要把人從地上除滅」等等。因此，因為他心中一切意念的傾向盡都是惡，[審判]便被引向提出不利的論據。

這種評判導致「我要把人除滅」的判決：人心中的惡傾向被視為定罪的理由。

ואח"כ בפ' נח כתיב ויאמר ה' אל לבו⁸⁰ לא אוסיף לקלל עוד את האדמה בעבור האדם

後來，在《Noach》篇中，經上寫道：「**ה'**在心裡說：我不再因人的緣故咒詛地，

洪水之後，在《Noach》篇中，**ה'**說，祂不會再因人的緣故咒詛地。

כי יצר לב האדם רע מנעוריו הרי שמסברא זו עצמה שיצר לב האדם רע מצא ללמד זכות שלא יוסיף לקלל את האדמה בעבור האדם

因為人的心從幼年起就傾向於惡。」因此，正是從這個理由——人的心傾向於惡——祂找到有利的論據：不再因人的緣故咒詛地。

給出的理由是：「因為人的心從幼年起就傾向於惡。」如今，同一個事實——人的傾向是惡的——反而成了從寬處理的理由。

והיינו לפי שהי' [שהיה] התגלות מדת החסד ע"י וירח ה' את ריח הניחות⁸¹ שבקרובן שהקריב נח המשיך גילוי מדת החסד ללמד זכות בזו הסברא עצמה שנמשך תחלה ללמד חובה ע"י מדה"ד [מדת הדין]。

這是因為，透過「祂嗅聞了令人悅納的香氣」，慈愛（חסד，Chesed）的屬性顯現了：藉著挪亞（נח，Noach）所獻上的祭物，他引下了慈愛屬性的顯現，使原先由審判屬性引發、用以論定有罪的同一套理由，如今成了為其申辯、論其有功的依據。

轉變來自慈愛的顯現：當祂「嗅聞了令人悅納的香氣」，即挪亞所獻祭物的香氣時，慈愛便被引下；原先審判用來定罪的另一套理由，遂成了開脫罪責的根據。

וזהו ענין החילוק בין ב' בחינות השגחות הנ"ל (ועמ"ש במ"א ע"פ לעשות הישר בעיני^{82,83} ה' אלקיך)。וזהו פי' ארדה נא。

這就是上述兩種眷顧層面的差異。（另見他處關於「行在 ה'（你的 אלקים）眼中看為正直之事」這節經文的論述。）這就是「我現在要下去」的意思：

這正是兩種眷顧方式的差異：一種是審判的陰性層面，另一種是慈愛的陽性層面。Alter Rebbe 指向另一處關於「行在 ה'（你的 אלקים）眼中看為正直之事」的論述，接著回來解釋「我現在要下去」這句話。

כי צעקתה היא הבאה מלמטה למעלה שהוא בחי' גבורות ואו"ת [ואור חוזר] ולזה נאמר ארדה נא לשון ירידה הוא מלמעלה למטה דהיינו בחי' או"י [אור ישר] שהוא בחי' חסד להשגיח במדת החסד ללמד זכות。

因為「它的呼喊」是由下而上而來的，這是嚴厲力量（גבורות，gevuros）與回返之光（אור חוזר，or chozer）的層面。因此經文說「我現在要下去」；「下去」一詞表示由上而下，也就是直射之光（אור，or yashar）的層面，亦即 חסד 的層面：以 חסד 的屬性眷顧，為其申辯、論其有功。

「呼喊」由下而上，如同嚴厲力量所發出的「回返之光」（אור חוזר）。「下去」則是由上而下，如同「直射之光」（אור ישר），也就是 חסד 降下，尋求論其有功的理由。

ואראה הכצעקתה הבאה אלי עשו⁸⁴ דהיינו אם עוונם גדול מנשוא כ"כ [כל כך] עד שגם ע"פ החסד לא יוכל למצוא זכות אז כלה. ואם לא. פי' אולי ע"י החסד יוכל ללמד זכות כו'.

「我必察看[是否]他們照著傳到我這裡的呼喊而行」：也就是說，若他們的罪大到無法承受，甚至依 חסד 也找不到有利於他們的理由，那麼就會有毀滅（כלה，kalah）。「若不然」：意思是，或許藉著 חסד，祂仍能為其申辯、論其有功，等等。

經文以「他們是否已全然行了（kalah）」作結。Alter Rebbe 這樣解讀：若他們的罪大到連 חסד 也找不到有利於他們的理由，就會有毀滅（kalah）；「若不然」，則 חסד 或許仍能為他們找到有利的理由。

וז"ש [וזהו שכתוב] במדרש ארדה נא ממדה"ר [ממדות הרחמים] למדה"ד [למדת הדין]^{85, 86} ובזוהר דק"ה ע"ב⁸⁷ ארדה נא מדרגא דרחמי לדרגא דדינא⁸⁸ ר"ל [רוצה לומר] להמשיך רחמים ממדה"ר [ממדות הרחמים] אל בחי' מדה"ד [מדת הדין] ואראה כו'.

這就是《米德拉什》所說的：「我現在要下去」——從憐憫的屬性降至審判的屬性；《Zohar》（זהר）105b 也說：「我現在要下去：從憐憫的層級降至審判的層級。」意思是，要將憐憫從憐憫的屬性引入審判屬性的層面，並「察看」，等等。

《米德拉什》和《Zohar》都說，「我下去」是指從憐憫降至審判。Alter Rebbe 解釋說，這是把憐憫引入審判的屬性之中，使審判本身也以憐憫來「察看」。

第 7 節 · 19-20

察看與聆聽

19 והנה רש"י [רבי שלמה יצחקי] פי' בחומש ארדה נא למד לדיינים שלא יפסקו דיני נפשות אלא בראיה.⁸⁹ והענין דאיתא בת"ז [בתיקוני זהר]⁹⁰ ואלין עשר ספירן אינון אזלין כסדרן⁹¹ חד אריך וחד קציר וחד בינוני.

拉希（רש"י）在《Chumash》（חומש）中[就]「我現在要下去」作出解釋：「[這]教導法官，除非親自察看，否則不可裁決死刑案件。」其義是，《Tikkunei Zohar》（תיקוני זהר）記載：「這十個屬性（ספירות，Sefiros）依序而行：一個長，一個短，一個中等。」

拉希從「我現在要下去察看」學得，法官不可在未親自察看的情況下載決死刑案件。為說明「察看」為何重要，阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）引述《Tikkunei Zohar》：「十個 ספירות 依序而行：一個長，一個短，一個中等。」

פִּי' כִּי ע"ס [עשר ספירות] **נחלקי' לג' קוין קו הימין חח"נ** [חכמה חסד נצח] **נק' חד אריך כי החסד נמשך ומתפשט יותר**

意思是，十個 ספירות 分為三條線。右線——智慧（חכמה，Chochmah）、慈愛（חסד，Chesed）和勝利（נצח，Netzach）——被稱為「一個長」，因為 חסד 延伸、擴展得更遠。

十個 ספירות 構成三條線。右線由 חכמה、חסד 和 נצח 組成；它之所以「長」，是因為 חסד 能廣泛施及。

ולכן גמ"ח [גמילות חסדים] **בין לעניים בין לעשירים**⁹² **הרי שהחסד מתפשט יותר מהרחמים שעל העשיר אין שייך רחמנות כ"א על העני.**

因此，善行[既施予]窮人，也施予富人；由此可見，חסד所及比憐憫更廣，因為憐憫不適用於富人，只適用於窮人。

塔木德教導，行善之舉對富人和窮人一視同仁；而憐憫只適用於窮人。因此，慈愛所及比憐憫更廣。

וקו השמאל בג"ה [בינה גבורה הוד] **נק' חד קציר שאינו נמשך כ"א למי שהגון ביותר. וקו האמצעי נק' בינוני שמרחם על מי שנופל רחמנות.**

左線——理解（בינה，Binah）、克制（גבורה，Gevurah）和光輝（הוד，Hod）——被稱為「一個短」，因為它只延及最配得者。中線被稱為「中等」，因為它憐憫任何處於需要憐憫處境的人。

左線由 בינה、גבורה 和 הוד 組成，是「短」的：它只及於最值得的人。中線是「中等」的：它憐憫任何處於需要憐憫處境的人。

20 והנה יש ראייה ושמיעה הראיה נמשך מבחי' חכמה קו הימין ושמיעה מבינה קו השמאל. וכנודע מענין ראובן⁹³ **ושמעון**⁹⁴

如今有看見，也有聽見。看見源自智慧（חכמה，Chochmah）的層面，即右線；聽見則源自理解（בינה，Binah），即左線；這一點可從流便（ראובן）與西緬（שמעון）的事例得知。

看見與聽見分別對應兩側：看見對應右側的Chochmah，聽見對應左側的Binah。這一點可從流便與西緬的名字得知：流便的名字源自「看見」，西緬的名字源自「聽見」。

ולכן הראי' [הראיה] היא מלמעלה למטה והשמיעה ממטה למעלה שהאותיות מתעלים ונכנסים לאוזן השומע ולזה ג"כ הראי' [הראיה] נשפלת למטה יותר מהשמיעה שרואה דבר גשמי

因此，看見是由上而下，聽見則是由下而上，因為字母向上升起，進入聽者的耳中。也因此，看見比聽見下降得更低，因為它能看見物質的事物，

看見是由上而下，聽見則是由下而上，因為聲音向上升入耳中。因此，看見所及之處比聽見更低，甚至能及於物質的事物。

משא"כ השמיעה היא רק קול ודבור כי הראוי [הראיה] היא מבחי' חד אריך וכנודע שיסוד אבא אריך כו'.

而聽見所接收的只有聲音與言語。因為看見源自「一長」的層面；眾所周知，父（אבא，Abba）的根基（יסוד，Yesod）是長的，等等。

相較之下，聽見所接收的只有聲音與言語。看見屬於「長」的線；阿爾扎爾（האריז"ל）的教導眾所周知：Abba（Chochmah）的Yesod較長，延伸得比Imma（Binah）的Yesod更低。

וזהו מ"ש ארדה נא ואראה כי הכצעקתה הבאה זהו כמו בחי' שמיעה שמבחי' בינה ולכן היא הבאה מלמטה למעלה והוא בחי' קו השמאל אבל ארדה נא ואראה בבחי' ראיה שהוא בחי' חסדים כו'.

這就是所說的：「我現在要下去看看」；因為「那呼喊傳到此處」，相當於聽覺的層面，聽覺源自 Binah；因此它由下而上而來，屬於左線的層面。但「我現在要下去看看」，則是在看見的層面；看見屬於慈愛（חסדים，chasadim）的層面，等等。

應用於這節經文：「那呼喊傳到此處」如同聽見，源自 Binah，從左側由下而上升起。「我現在要下去看看」則是看見，屬於慈愛（חסד，Chesed）。ה'回應這呼喊，不只是「聽見」，還以Chesed「下去看看」。

在事奉中的實踐

本篇 maamar 指出，約瑟（יוסף）因供養他人而配得較高層的眷顧——「ה'的眼目注視敬畏祂的人」；正如經文所說：「心眼良善的人必蒙福，因為他把自己的食物分給窮人。」所多瑪玷污了這同一品性，因此失去了這份眷顧。本篇也藉著一位愛他所審判之人的法官說明：親近與慈愛，能在同一批事實中找到可取之處，而審判卻會據此定罪。

討論問題

1. 「顯明而為所知」與人藉某種方式逐漸認識一件事有何不同？為甚麼這種差異能解答哲學家們關於多樣性的難題？
2. 如果 ה'親自知悉一切，經文為甚麼還說有「眼睛」巡行全地？器皿與天使扮演甚麼角色？
3. 兩個層次的認知如何說明：ה'的預知並不迫使人放棄自由選擇？
4. 同一項事實——「人心所想的盡都是惡」——先導致洪水，後來卻使 ה'承諾不再咒詛大地。依照本篇 maamar，改變的是甚麼？
5. 為甚麼本篇 maamar 把「我必下去察看」與察看而非聆聽聯繫起來？這對拉希（רש"י）所說法官必須親自察看的規則有何啟示？

註記

第 1 段

1 הנה הכצעקתה הוא לשון נקבה וכן הבאה, ועשו לשון נקבה ולשון זכר

這篇 maamar 的另一個版本將問題表述為：「其哀號」是陰性單數，而「他們所行的」是陽性複數。該版本又提出：如何能將「下去」用於 ה'？其中兩份手稿還另提出一個問題：為什麼「下去」要以哀號為條件？

KEHOT 註記

במאמרי אדה"ז פרשיות ע' קו הקושיא "מה שבתחלה אמר הכצעקתה לשון נקבה ולשון יחיד ואח"כ אמר עשו לי רבים ולשון זכר". ושם מוסיף עוד קושיא "מה ענין הירידה הזאת האידך שייך ירידה לפניו". וראה שם בשולי העמוד מב' כתי"י דשם נוסף עוד קושיא "מה טעם תלה (הירידה הכצעקתה) הירידה בצעקתה אם ירד דוקא ויראה כו' "ע"ש בארוכה. ובאורה"ת בראשית כרך ד תשלו, א.

2 הלא משמים הביט ה'

詩篇作者說：「**詩篇**從天上俯視；祂看見全人類。」阿爾特雷貝（**אדמו"ר הזקן**）藉此追問：既然 ה' 從天上看見一切，為何還必須「下去」察看？

Psalms 33:13ג'י"ג:ל"ג

מִשְׁמַיִם הִבִּיט ה' רָאָה אֶת־כָּל־בְּנֵי הָאָדָם:

The L-RD looketh from heaven; He beholdeth all the sons of men;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

3 דינא דמלכותא דינא

塔木德的一條法則：「王國的法律就是法律。」這裡將此讀作一種暗示：王權（**מלכות**, Malchus），即「王國」，是法律與審判的屬性。

Bava Kamma 113a:14–16ז"ט:ד-ט"ז

ומוקסין. וְהָאֵמֶר שְׁמוּאֵל: דִּינָא דְּמַלְכוּתָא דִּינָא! אָמַר רַבִּי חֲנִינָא בַר כְּהֵנָּה אָמַר שְׁמוּאֵל: בְּמוֹכֵס שְׂאִין לֹא קִצְבָּה. דְּבִי רַבִּי יְנָאי אָמַר: בְּמוֹכֵס הָעוֹמֵד מֵאֲלִיּוֹ. אִיכָּא דְּמִתְּנִי לֵה אֶהָא: לֹא יִלְבֹּשׁ אָדָם כְּלָאִים אֲפִילוּ עַל גְּבִי עֶשְׂרֵה בְּגָדִים, לְהַבְרִית בּוֹ אֶת הַמֶּכֶס. מִתְּנִיתִין דְּלָא קָרְבִּי עֲקִיבָא. דְּתִנְיָא: אֲסוּר לְהַבְרִית אֶת הַמֶּכֶס. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר מִשּׁוּם רַבִּי עֲקִיבָא: מוֹתֵר לְהַבְרִית אֶת הַמֶּכֶס.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

4 מלך במשפט יעמיד ארץ

「君王藉公正使大地穩固。」這表明，王權的審判是維繫而非毀滅的審判。

Proverbs 29:4ד'ט"ט:כ"ט

מֶלֶךְ בַּמִּשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ וְאִישׁ תְּרוֹמוֹת יִהְיֶה־סָפָה:

The king by justice establisheth the land; but he that exacteth gifts overthroweth it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

משלי כט, ד.

5 | ה'告訴亞伯拉罕（**אברהם**）針對所多瑪與蛾摩拉的呼聲（《創世記》18:20–21）：「我現在要下去察看，他們是否完全照著傳到我這裡的呼聲所說的去行；若不是，我便知道。」顯然，「完全」（**כלה**, kalah）是說他們所行的全然如呼聲所控訴；然而，這篇 maamar（第18段）依照 Rashi 的解釋，將 **כלה** 解作「毀滅」。這正是 maamar 開篇所引的經文。

Genesis 18:21א"ח:כ"א

אֲרָדָה־נָּא וְאֶרְאֶה הַכְּצַעְקָתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עֲשׂוּ כָלָה וְאִם־לֹא אֵדָעָה:

I will go down now, and see whether they have done altogether according to the cry of it, which is come unto Me; and if not, I will know.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

6 בערב היא באה

「到了晚上，她便來到」——這句話是用來描述被帶到亞哈隨魯王面前的少女們；此處引述它，作為另一個使用陰性形式「來到」（**באה**, ba'ah）的例子，與本節中的「來到」（**באה**, haba'ah）相呼應。

Esther 2:14ד'י"ד:ב' סת'ר

בְּעֶרְבַּי הָיָא בָּאָה וּבִבְקָרָהּ הָיָא שְׂבָה אֶל־בֵּית הַנָּשִׁים שְׁנֵי אֱלִיָּד שְׁעִשְׁמִי סָרִיס הַמֶּלֶךְ שֹׁמֵר הַפִּילִגְשִׁים לֹא־תְבוֹא עוֹד אֶל־הַמֶּלֶךְ כִּי אִם־יִתְפָּן כִּה הַמֶּלֶךְ וְנִקְרָאָה בְּשֵׁם:

In the evening she went, and on the morrow she returned into the second house of the women, to the custody of Shaashgaz, the king's chamberlain, who kept the concubines; she came in unto the king no more, except the king delighted in her, and she were called by name.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 2 段

7 ורחל באה

「拉結（**רחל**）帶著她父親的羊群來了。」這是另一處使用陰性形式的「來」（**באה**, ba' ah），補足了我們經文中「來到」一詞的例證。

Genesis 29:9ט'כ"ט:ט

עוֹדְנֹו מְדַבֵּר עִמָּם וְרַחֵל בָּאָה עִם־הַצֹּאֵן אֲשֶׁר לְאִבֶּיהָ כִּי רָעָה הָיָה:

While he was yet speaking with them, Rachel came with her father's sheep; for she tended them.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית כט, ט.

8 וביאור הענין . . יש להקדים לשון השגור

Kehot 的註釋指出，從此處起，應將這段討論與這篇較後的 maamar 對照；該篇探討同一主題。

KEHOT 註記

מכאן ואילך ראה ד"ה השמר לך תרל"ה כרך א ע' ב ואילך.

9

בדחז"ל גלוי וידוע לפני מי שאמר והי' העולם

塔木德用「在那位一言而使世界形成者面前，這是顯明且已知的」這句話來談梅爾拉比（רבי מאיר），說他那一代沒有人能與他相比。阿爾特雷貝（אדמו"ר הזקן）援用了這句話的固定措辭。

Eruvin 13b:3'ג' ב:ג' עירובין

אמר רבי אחא בר חנינא: גלוי וידוע לפני מי שאמר והי' העולם שאין בדורו של רבי מאיר כמותו, ומפני מה לא קבעו הלכה כמותו? שלא יכלו חביריו לעמוד על סוף דעתו. שהוא אומר על טמא טהור ומראה לו פנים, על טהור ומראה לו פנים.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

Kiddushin 30b:21–22ב"א כ"ב:21–22 קידושין

וכן בדיו, ששלישיתן שותפין בו. תנו רבנן: שלשה שותפין הן באדם: הקדוש ברוך הוא, ואביו, ואמו. בזמן שאדם מכבד את אביו ואת אמו אמר הקדוש ברוך הוא: מעלה אני עליהם כאילו דרתי ביניהם, ונבדלני. תניא רבי אומר: גלוי וידוע לפני מי שאמר והי' העולם שכן מכבד את אמו יותר מאביו, מפני

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

Chullin 63b:9–10ב"ט ט"ז:9–10 חולין

תניא רבי אומר גלוי וידוע לפני מי שאמר והי' העולם שבהמה טמאה מרובה מן הטהורות לפיכך מנה כתוב בטהורה גלוי וידוע לפני מי שאמר והי' העולם שעופות טהורין מרובין על הטמאין לפיכך מנה הכתוב בטמאין מאי קמ"ל כדרב הונא אמר רב ואמרי לה אמר רב הונא אמר רב משום ר' מאיר לעולם ישנה אדם לתלמידו דרך קצרה

Wikisource Talmud Bavli (CC-BY-SA)

Sanhedrin 76b:13–14ג' ג' ט"ז:13–14 סנהדרין

תניא נמי הכי: רבי אומר, גלוי וידוע לפני מי שאמר והי' העולם שהפרזל ממית בקל שהוא, לפיכך לא נתנה תורה בו שיעור. והני מילי דברזיה מיבדו. וכבש עליו לתוף המים. רישא רבונא קא משמע לן, וסיפא רבונא קא משמע לן. רישא רבונא קא משמע לן: אף על גב דלאו איהו דחפו, פיון דאין יכול לעלות משם ומת – חייב. סיפא רבונא קא משמע לן: אף על גב דחפו, פיון דאין יכול לעלות משם ומת – פטור.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

כמה פעמים בש"ס ואחדים מהם: עירובין יג, ב. קידושין יג, ב. לא, א. חולין סג, ב. סנהדרין עו, ב ועוד. וראה בדרך מצותין מצות דין עבד עברי פרק ב. המשך תער"ב פרק רלא. ד"ה והנה נת"ל תרס"ג.

10

גלוי וידוע לפני מי שאמר והי' העולם

同一句話也出現在談到兒子敬重母親勝過敬重父親之處。這表明這句話是賢者語言中的慣用表達。

Kiddushin 31a:1א' א:1 קידושין

שמשידלתו בדברים, לפיכך הקדים הקדוש ברוך הוא כיבוד אב לביבוד אם. וגלוי וידוע לפני מי שאמר והי' העולם שהבן מתירא מאביו יותר מאמו, מפני שמלמדו תורה, לפיכך הקדים הקדוש ברוך הוא מורה האם למורה האב.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

11

כי הנה הפילוסופים נלאו להשיג ענין ההשגחה פרטית

《Tanya》（תניא）說明收縮（צמצום, tzimtzum）與遮蔽的目的：藉此，世界顯得彼此分離，為的是對一個民族施行

王權。它探討了 ה' 的獨一性與由許多分離事物組成的世界之間的同一張力。

תניא, חלק שני; שער היחוד 7:15 Tanya, Sha' ar HaYichud והאמונה ז' ט"ו

והנה, מכאן יש להבין שגגת מקצת חכמים בעיניהם, ה' וכפר בעדם, שישגו וטעו בעיונם בכתבי האר"י זכרוננו לברכה, והבינו ענין הצמצום המוזכר שם כפשוטו, שהקדוש ברוך הוא סילק עצמו ומהותו חס ושלום מעולם הזה, רק שמשגיח מלמעלה בהשגחה פרטית על כל היצורים כולם, אשר בשמים ממעל ועל הארץ מתחת.

Kehot Publication Society (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

ראה תניא ח"ב פ"ז (פג, ב). מאמרי אדה"ז תק"ע ע' נג, ובארוכה בסה"מ תרמ"ג ע' קכד. ד"ה ויחי יעקב תרנ"ב ע' כט ואילך. שם ע' קכו. ובארה"ת בראשית כרך ד תתשלו, א שהקושיא שייך יותר בעיקר הטהוות ריבוי התחלקות הנבראים מהאחד הפשוט. במאמרי אדה"א בראשית ע' קכד כי שקושיא החוקרים על עיקר ענין ההשגחה [ולא להשיג כמו שכתב כאן].

12

אין אדם נוקה אצבעו מלמטה

「人在下界若非上界已為他宣告，就不會碰傷一根手指。」這句話表明，個別的天意眷顧甚至涵蓋最微小的事件。

Chullin 7b:15–16ט"ו ט"ז:15–16 חולין

ואמר ר' חנינא אין אדם נוקה אצבעו מלמטה אלא א"כ מכריזין עליו מלמעלה שנאמר (תהלים לו, כג) מה' מצעדי גבר כוננו (משלי כ, כד) ואדם מה יבין דרכו א"ר אלעזר דם ניקוף מרצה כדם עולה אמר רבא בגודל ימין ובניקוף שני והוא דקאזיל לדבר מצוה אמרו עליו על ר' פנחס בן יאיר מימיו לא בצע על פרוסה שאינה שלו ומיום שעמד על דעתו לא נהנה מסעודת אביו:

Wikisource Talmud Bavli (CC-BY-SA)

Zohar III, 274בזח"ג רעד, 274b

KEHOT 註記

חולין ז, ב. זח"ג רעד, ב.

13

הכצעתקה הבאה

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

המשך הפסוק ארדה נא.

14

בערב היא באה

此處文字引自 Esther 2:14；下方列出相關段落。

Esther 2:14ד' י"ד:2 אסתר

בערב היא באה ובבקר היא שבה אל־בית הנשים שני אל־יד שעשנו סריס המלך שמר הפילגשים לא־תבוא עוד אל־המלך כי אִם־יִפְגַּע בָּהּ המלך וְנִקְרְאָה בְּשֵׁם:

In the evening she went, and on the morrow she returned into the second house of the women, to the custody of Shaashgaz, the king's chamberlain, who kept the concubines; she came in unto the king no more, except the king delighted in her, and she were called by name.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

אסתר ב, יד.

15

ולהעיר ממרוז"ל בכ"מ

該處阿爾特雷貝區分「祂命令，萬物便受造」（《詩篇》148:5）——這就「祂」的本質而言，諸世界彷彿自行生成——與「אלקים (Elokim) 創造」：後者意指造物主的力量在受造物之內，且只適用於祂的各個名稱。注釋以此區分說明，為何先賢說「那位說而世界遂告生成者」，而不說「那位使世界生成者」。

Shabbat 55a:8-9 ט"ח-ט"ז

אמר לה: גלוי וידוע לפני שאם מיחו בהם לא יקבלו מהם. (אמר) [אמרה] לפניו: רבוננו של עולם! אם לפניך גלוי, להם מי גלוי? והיינו דכתיב: "זקן בחור ובתולה טף ונשים תהרגו למשחית ועל כל איש אשר עליו התו אל תגשו וממקדשי תחלו". וכתוב: "ויחלו באנשים הזקנים אשר לפני ה'". תני רב יוסף: אל תקרי "מקדשי" אלא "מקדשי" — אלו בני אדם שקימו את התורה כלה מאלה ועד תיו. ומיד: "והנה ששה אנשים באים מדרך ...

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

גלוי וידוע לפני (שבת נה, א. ועוד) — ובאם לא הי' אדה"ז מעתיק כאן הסיום "מי שאמר והי' העולם" הי' כולל גם מחז"ל אלו, וי"ל שמרמוז בזה עוד דוגמא וראי' ממאמרם "שומר והי' העולם" (ולא — "שמהווה העולם", "ועיד החילוק בין "ציוה ונבראו" ו "ברא אלקים" — תו"א מג"א צו, ג). ועוד ענין — שאפילו בדרגת הדההוות עולמות — ג"כ ישנו אופן ד "גלוי וידוע". לקוי"ש ח"י"ח ע' 197. ראה ספר הערכים חב"ד ח"ד ע' תקכז. ראה גם לקמן לו, א.

第 3 段

16

שאין ידיעתו ית'

那裡的 maamar 說明，受造者即使是最高的天使，仍然彼此有別且有所限制；而「祂」則是純一無分的。它對祂的認知所作的討論，正是以這個對比為基礎。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת שה"ש כא, ב.

17

הרי דעתו מלוכשת בידיעה זו

它說，祂的眷顧遍及每一個細節，但並不像人的認知那樣披覆於所知之物；一切都是「在祂面前顯明而為人所知」，祂一眼便看見所有世代的終局。它提及本篇 maamar。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת שה"ש כא, ב.

18

כי לא מחשבותי מחשבותיכם

「藉先知呼喚百姓回轉：「因為我的意念不是你們的意念，你們的道路也不是我的道路。」這句話用來說明，「祂」的認知與人的認知在性質上不同。

Isaiah 55:8 ט"ח-ט"ז

כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי ואם הי'

For My thoughts are not your thoughts, Neither are your ways My ways, saith the L-RD.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

ישע"י נה, ח.

19

והנה כתיב שבעה אלה

那段文字把「從天上，「祂俯瞰而下」解讀為由上而下的眷顧，並談到兩種與上層合一及下層合一相應的眷顧：祂有時以慈愛（חסד, Chesed）觀看，有時以克制（גבורה, Gevurah）觀看；這兩者都在小面相（情感屬性）（ז"א / זעיר, Z'eir Anpin）與王權（מלכות, Malchus）中。根據註釋，它回指本段。

KEHOT 註記

בלקו"ת ראה כד, א. שמע"צ צא, ד — מציין לכאן.

20

שבעה אלה עיני ה' המה משוטטים בכל הארץ

天使向先知撒迦利亞（זכריה）解釋他所見的異象：一座燈臺有七盞燈：「這七盞是「הוי (Havayah) 的眼目；它們遍行全地。」此處「遍行」一詞採陽性複數形式（משוטטים, meshotetim）。

Zechariah 4:10 זכריה ד' י"ו

כי מי בן ליום קטנות ושומחו וראו אתיהאבן הקדיל ביד זרובבל שבעה-אלה עיני ה' המה משוטטים בכליהארץ:

For who hath despised the day of small things? even they shall see with joy the plummet in the hand of Zerubbabel, even these seven, which are the eyes of the L-RD, that run to and fro through the whole earth.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

21

כי ה' עיניו משוטטות בכל הארץ

先見者哈拿尼（חנני）因亞撒王倚靠亞蘭而責備他：「因為「ה' 的眼目遍行全地，要堅固那些心全然忠於祂的人。」此處「遍行」一詞採陰性複數形式（משוטטות, meshotetos）；這兩種形式將與兩種不同的天意護理相聯繫。

II Chronicles 16:9 ט"ז-ט"ז דברי הימים ב'

כי ה' עיניו משוטטות בכליהארץ להתחזק עם-לכם שלם אליו נסכלת על-זאת כי מעתה יש עמך מלחמות:

For the eyes of the L-RD run to and fro throughout the whole earth, to show Himself strong in the behalf of them whose heart is whole toward Him. Herein thou hast done foolishly; for from henceforth thou shalt have wars.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

22

כי נודע שבע"ס יש אורות וכלים

這個版本把光與器皿連繫到上面的問題：當流溢界（אצילות, Atzilus）的十個彼此有別的屬性，從超越一切分化、純一無分的無限之光（אור אין סוף, Or Ein Sof）中顯現時，同樣會產生這個難題。

KEHOT 註記

במאמרי אדה"א בראשית ע' קפד מקשר זה אלמעלה וז"ל שם: "אך באמת קושיא זו תפול גם כן על מציאות עשר ספירות דאצ"י ממאצילן שהוא ג"כ בחי' התחלקות עשר מציאות פרטים . ואיך נמצא זאת מבחי' אור א"ס הפשוט שהוא מופשט מגדר התחלקות מכל וכל " ע"ש. וראה פרשיות ע' קז. אוה"ת בראשית כרך ד תשלו, א.

23

כי בחי' חו"ג זהו בחי' כלי

它說明，慈愛與克制是小面相中的器皿，光在那裡會呈現器皿的性質；但在廣面相中，「沒有左側」，因為器皿完全自我消融於光。

KEHOT 註記

בד"ה אין עומדין תרס"ז (בהמשך תרס"ו ע' תפא) מפרש: והיינו בז"א לפי שהאור נעשה כמהות הכלים כו', אבל בא"א לית שמאלא בהאי עתיקא לפי שהכלי בטל לגמרי אל האור וה"ה כמהות האור כו' בכ"ל ע"ש.

24 מחנה מיכאל מקבלים מבחי' חסד כו'

Kehot 的註釋引述這段《Zohar》(זהר)，以支持米迦勒 (גבריאל) 的營屬於慈愛 (חסד, Chesed)、加百列 (מיקאל) 的營屬於克制 (גבורה, Gevurah) 這一教導。

Zohar III, 235b זח"ג רלה, ב

KEHOT 註記

ראה זח"ג רלה, ב. ובכ"מ.

第 4 段

25 קונה לו קטיגור אחד

拉比以利以謝·本·雅各 (רבי אליעזר בן יעקב) 在《Mishnah》(משנה) 中教導說：「犯下一項過犯，便為自己招致一個控告者。」此處的「控告者」是指罪在某一特定天使身上造成的瑕疵。

משנה אבות ד' י"א:11 Pirkei Avot 4:

רבי אליעזר בן יעקב אומר, העושה מצוה אחת, קונה לו פרקליט אחד. והעובר עברה אחת, קונה לו קטגור אחד. תשובה ומעשים טובים, פתרים בפני הפרענות. רבי יוחנן הסנדלר אומר, כל קנסיה שהיא לשם שמים, סופה להתקיים. ושאניה לשם שמים, אין סופה להתקיים:

Rabbi Eliezer ben Jacob said: he who performs one commandment acquires for himself one advocate, and he who commits one transgression acquires for himself one accuser. Repentance and good deeds are a shield against punishment. Rabbi Yochanan Hasandlar said: every assembly which is for the sake of heaven, will in the end endure; and every assembly which is not for the sake of heaven, will not endure in the end.

Torat Emet 357 (Public Domain) • Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

第 5 段

26 וגם המלאכים המקבלים מהם

此處引述這段文字，以說明從器皿領受的天使；同一篇 maamar 下文也引述它，談到「祂沒有在雅各 (יעקב, Yaakov) 身上看見罪孽」。

KEHOT 註記

ראה ד"ה ותר סיני תרנ"ג ע' רא.

27 מארי דעינין

此處引述這段文字，說明那些稱為「眼目之主」的天使。

KEHOT 註記

ע' אוה"ת וירא כרך ד תשלו, א. פ' עקב ע' תקצז.

第 6 段

28 דע מה למעלה ממך

Kehot 對這些文字所列的出處指引 (註記見下方)。

KEHOT 註記

אבות ב, א.

29

דע מה למעלה ממך עין רואה

拉比猶大·哈納西 (רבי יהודה הנשיא) 在《Mishnah》(משנה) 中教導說：「要知道你上方有什麼：一隻眼在觀看，一隻耳在聆聽，而你的一切行為都記錄在一本書中。」這支持了這樣的描繪：ה'的「眼睛」觀察每一項行為。

משנה אבות ב' א'1:2 Pirkei Avot 2:

רבי אומר, איזוהי דרך אשרה שייבר לו האדם, כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם. והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה, שאין אתה יודע מתן שכרו של מצוה. והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה, ושכר עברה כנגד הפסדה. והסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עברה, דע מה למעלה ממך, עין רואה ואזן שומעת, וכל מעשיך בספר נכתבין:

Rabbi said: which is the straight path that a man should choose for himself? One which is an honor to the person adopting it, and [on account of which] honor [accrues] to him from others. And be careful with a light commandment as with a grave one, for you did know not the reward for the fulfillment of the commandments. Also, reckon the loss [that may be sustained through the fulfillment] of a commandment against the reward [accruing] thereby, and the gain [that may be obtained through the committing] of ...

Torat Emet 357 (Public Domain) • Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY)

30

והוא ע"ד גלוי וידוע

此註指出該段落在此處有所指涉；該 maamar 對比了彼此分化的受造物與 ה' 純一的合一，並將祂的眷顧說明為「顯明而為所知」。

KEHOT 註記

בלקו"ת שה"ש כא, ב מציין לכאן, ראה ד"ה צהר תעשה תרע"ג.

第 7 段

31 שו"ה משוטטות — בבחי' גלוי וידוע

註釋指出，此處的 Or HaTorah (אור התורה) 指的就是這段文字。

KEHOT 註記

באוה"ת סידור ע' נ מציין לכאן. ענין הידיעה נתבאר בארוכה בספר הערכים-ב"ד ח"ד בערך אורות דספירות "פשיטותם" ע' פד ואילך, ובמילואים שם ע' תקנו, שהכוונה כאן בתו"א דזה מה שהוא יודע הוא לא מצד שהוא רואה כבר את המעשים, כי אם שהידיעה היא מחמת עצמו, ע"ש. ראה ביאורו"ז להצ"צ כרך א ע' סה ואילך.

第 8 段

32 ועיין בפרדס שער

平行版本補充說：正如《Pardes》在多處所解釋，哲學家對從第一因層層下延所提出的疑問，只有憑卡巴拉智慧才能回答；因此《Zohar》稱流溢界的十個屬性為「神聖信仰的奧秘」。

KEHOT 註記

במאמרי אדה"ז פרשיות ח"א ע' קז "וכמבואר בפרדס בכמה דוכתי שא"א לתריץ קושיות הפילוסופי וכל המבוכים שנבוכו בענין ההשתלשלו" מאחה"פ אם לא ע"י חכמת הקבלה וע"כ נק' בחי' ע"ס דאצ"י בזהר בשם רוא דמהימנותא קדישא כידוע."

33

ושער ד' פ"ט

阿德莫爾哈扎肯 (אדמו"ר הזקן) 請讀者就此主題參閱拉比摩西·科爾多維羅 (משה קורדובירו) 的 Pardes Rimmonim, Gate 4, chapter 9; 下文論及認知與自由選擇時, 他又再次引用同一章。

Pardes Rimmonim 4:10–11 א"י/ר"א/י"י פרדס רמונים

... ועוד נשמתא אית לה כמה שנויין ומקרים וסבות דאתקריאו לה, מה דלאו הכי למארי כלא. ובג"ד היא אדמייא לגביה בשולטנותא דילה על כל אברי גופא, אבל לא במלה אחרא עכ"ל. ומתוכו מתבארים כל חלקי וצדדי הדרוש הנדרש בשער זה. ועתה רצוננו להאריך בביאורו ובפרטי דבריו מפני רבוי תועלתו. ועוד שמתוכו יתבאר רוב מה שפי' בפרקים הקודמים. ופי' חכם בכל מיני חכמות, מפני שיש בחי' רבות אל החכמה והבינה. והם מיני חכמות כפי שנוי ורבוי הבחינות. ובכלל מתפשט הא"ס כדי לפעול כל הפעולות כי אין בכח המדות לפעול פעולות זולתו.

Pardes Rimmonim (Public Domain)

34

וברע"מ פ' שופטים ד' ער"ה סע"א

Zohar 中關於 Shoftim 的 Ra'aya Mehemna 部分, 是對此主題的進一步討論, 故在此引述。

Zohar, Shoftim 3:11–4:20 א"י/ר"א/י"י ספר הזהר, שופטים

35

היוצר עין הלא יביט

詩篇作者回答那些說「我看見」的人 (《詩篇》94:7–9): 「那塑造眼睛的, 難道自己不看見嗎?」這句話使問題更加尖銳: 我看見, 無須任何中介。

Psalms 94:9 א"י/ר"א/י"י תהילים

הַנֵּטַע אֲזַן הָלֹא יִשְׁמָע אִם-יֵצֵר עֵין הָלֹא יִבִּיט:

He that planted the ear, shall He not hear? He that formed the eye, shall He not see?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים צד, ט.

36

אך הענין כמ"ש

根據註釋, 從這裡開始的一段內容, 是以不同次序抄錄於該處, 並附有增補和解說。

KEHOT 註記

קטע מכאן נעתק בסה"מ תרכ"ט (הוצאת תשנ"ב) ע' לה בשינוי סדר עם הוספות וביאורים.

37

כי אל דעות ה'

這句話出自 Chanah (חנה) 的感恩之歌: 「因為 ה' 是眾知識 (דעות, de'os) 之主。」顯然, 他無所不知; 這篇 maamar 將複數形式解讀為認知 (דעת, Daas) 的兩個層次: 較高與較低。

I Samuel 2:3 א"י/ר"א/י"י שמואל א

אִלְתִּרְבוּ תִדְבְּרוּ גְבוּהָ יֵצֵא עֵתָּה מִפִּיכֶם כִּי אֵל דְּעוֹת ה' וְלֹא תִתְקַבְּרוּ עֲלֹלוֹת:

Multiply not exceeding proud talk; Let not arrogance come out of your mouth; For the L-RD is a G-d of knowledge, And by Him actions are weighed.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמואל-א ב, ג. ראה אה"ת בראשית כרך ד תשל"ו, א. סה"מ תרכ"ז ע' קמה ואילך. סה"מ תרכ"ט כט ואילך.

38

שיש ב' בחי' בדעת

Kehot 的註記指出, 這些文字見於 Zohar III, 291a。

Zohar III, 291a א"י/ר"א/י"י זח"ג רצא

KEHOT 註記

זח"ג רצא, א.

39

שיש ב' בחי' בדעת

Kehot 的註釋列出這段 Zohar, 作為「認知有兩個層次」這一教導的來源。

Zohar, Idra Zuta 19:87–22:95 א"י/ר"א/י"י ספר הזהר, האדרא זוטא

כ"ב/צ"ה

40

שיש ב' בחי' בדעת . . מקיף וסוכ"ע

Re'eh 的篇章將兩種自我消融 (ביטול, bittul), 即上層合一 (יחודא תתאה, yichuda ila'ah) 與下層合一 (יחודא עלאה, yichuda tata'ah), 連結到來自上方的兩種眷顧。這與此處上層包羅的認知和下層認知之分相呼應。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת ראה כד, א. שמע"צ צא, ד. ובכ"מ.

41

לא הביט און ביעקב

巴蘭 (בלעם) 受巴勒 (בלק) 雇用, 要咒詛以色列, 卻反而為他們祝福: 「他沒有在雅各 (יעקב) 身上看見罪孽。」這並不是說 ה' 看不見, 而是如拉希 (רש"י) 所解釋, 他不細察他們的罪孽: 這是較高層次的 דעת 的作用方式。

Numbers 23:21 א"י/ר"א/י"י במדבר

לֹא-הִבִּיט אֹון בְּיַעֲקֹב וְלֹא-רָאָה עֵמֶל בְּיִשְׂרָאֵל ה' אֱלֹקָיו עֲמֹו וְתִרְעוּת מִלֶּךְ בּוֹ:

None hath beheld iniquity in Jacob, Neither hath one seen perverseness in Israel; The L-RD his G-d is with him, And the shouting for the King is among them.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

במדבר כג, כא. ראה ד"ה והר סיני תרנ"ג ע' רא "דאין פירוש שלא ראה את האון כלל דהכל גלוי וידוע לפניו, אלא שאינו מתפעל מזה וכמו שפרש"י שם שאינו מדקדק עמהם להתבונן בהאון ועמל שלהם."

42

וירא און ולא התבונן

瑣法 (צופר) 告訴約伯 (איוב) 知道虛妄之人的行為: 「他看見罪孽, 難道不思量[它]嗎?」通常人們會把這些話讀作問句; 這篇 maamar 卻將它們讀作: 「他看見罪孽, 卻不思量[它]」: 他看見, 卻不受影響。

Job 11:11 א"י/ר"א/י"י איוב

כִּי-הוּא יֵדַע מְתֵי-שָׂאוֹ וַיֵּרָא-אֹון וְלֹא יִתְבּוֹנֵן:

For He knoweth base men; and when He seeth iniquity, will He not then consider it?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

איוב יא, יא. סה"מ תרנ"ג שם "והטעם מה שוירא און ולא התבונן הוא מפני שהפגם ממעשה התחתונים אינו מגיע לשם, והיינו בבחי' עצמיות אווא"ס שהוא למעלה מעלה מבחי' עולם, ולכן מה שנעשה בעולם אינו נוגע שם כלל " ע"ש. ראה המשך תער"ב כרך ג' ע' א'שסט.

43

אם צדקת מה תתן לו

以利戶（אליהוא）對約伯（איוב）說：「你若是公義的，能給他什麼呢？」在較高層次的認知（דעת，Daas）上，人的行為不會使 **ה'** 有任何改變。

Job 35:7-10: איוב ל"ה:ז-י

אם צדקת מה תתן לו או מה ימנעך יקח:

If thou be righteous, what givest thou Him? Or what receiveth He of thy hand?

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

איוב לה, ז.

44

טהור עינים מראות ברע

先知哈巴谷（חבקוק）對 **ה'** 說：「[你]眼目純潔，不看邪惡」，並問祂為何又容忍惡人。這篇 maamar 將此解讀為：祂看見邪惡，邪惡卻不在祂那裡留下任何印象。

Habakkuk 1:13: חבקוק א"י:יג

טהור עינים מראות רע והביט אליעמל לא תוכל למה תביט בוגדים תחריש בבלע רשע צדיק ממנו:

Thou that art of eyes too pure to behold evil, And that canst not look on mischief, Wherefore lookest Thou, when they deal treacherously, And holdest Thy peace, when the wicked swalloweth up The man that is more righteous than he;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

חבקוק א, יג.

45

שממית בידים תתפש

《箴言》30 所列的小而有智慧的生物之一：「壁虎用手抓住，牠卻在王宮裡。」maamar 在此引用這句，未作解釋；同樣的字句也出現在 Likkutei Torah, Shir HaShirim 30b 的平行段落中。

Proverbs 30:28: משלי ל"ח:כ"ח

שממית בידים תתפש והיא תהיכלי קלף:

The spider thou canst take with the hands, Yet is she in kings' palaces.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

משלי ל, כח.

46

ומשם מקור הסליחה

它補充說：恰恰因為瑕疵無法觸及那裡，寬恕才由那裡而來；因此，罪過的寬赦從那裡引下，以填補瑕疵。

KEHOT 註記

סה"מ תרנ"ג שם "ואדרבה משם נמשך הסליחה כו' והיא הנותנת מפני שאין הפגם נוגע שם לכן נמשך משם להיות סליחות עוונות למלאות הפגמים כו'."

47

היינו בכלים דע"ס דאב"ע

此處引述並作出解釋：瑕疵會觸及流溢界的器皿，這是以內在披覆的方式呈現的認知。

KEHOT 註記

ראה המשך תער"ב ח"ג ע' א'שסט. שמציין לכאן "מבו" [= הכוונה לכאן] דבהכלים דאצ"י מגיע הפגם והוא בבחי' יודע היינו בבחי' התלבשות כו' . וראה שם ע' א'רכה.

48

הגה"ה

該篇章指的就是這段附註。它解釋，上層認知完全不流入情感屬性；它是環繞一切世界之光，源自冠冕，不受任何器皿限制。它對「祂看見邪惡，卻不加以思量」以及「祂沒有在雅各身上看見邪惡」也作出相同的解讀。該篇章還以此作比喻：小孩子會因任何一件小事而不由自主地煩惱；而心智成熟的人能承受同一件事而不發怒，因為他的認知不會流溢到情緒之中。

KEHOT 註記

בלקו"ת שה"ש ל, ב מציין לכאן.

49

Zohar 在 Pekudei 篇中描述「הוי' (Havayah) 的眼睛」，說這些力量都承擔著看顧世界的職責。此處被引作依據，用以將「眼睛」認定為眷顧的途徑。

ספר הזהר, פקודי מ"ט:תרי"א-תרכ"א Zohar, Pekudei 49:611-621

第 9 段

50

מכרחת את הבחירה כלל

此處補充一項證明，說明預知不會強迫人的選擇：人被要求起誓：「要做義人。」

KEHOT 註記

”שהרי משביעין אותו תהא צדיק — סה"מ תרכ"ט ע' כט.

第 10 段

51

דוקא . . שע"י הכלים והעינים

這進一步闡明了要點：透過器皿與屬性——瑕疵所及之處——賞與罰便被引下；這是藉由 **ה'** 降入下層認知（即充滿一切世界之光（ממלא כל עלמין，memalei kol almin）），並在四個世界的十個屬性（ספירות，Sefiros）之器皿中實現的。

KEHOT 註記

שע"י הכלים והמדות שלשם מגיע הפגם ומשם נמשך השכר והעונש שזהו ע"י ירידתו והשפלתו בבחי' ד"ת בחי' ממכ"ע היינו בכלים דע"ס דאב"ע — סה"מ תרכ"ט ע' ל.

52

ועיין בפרדס ש"ד פ"ט בענין ידיעה ובחירה

拉比摩西·科爾多維羅（משה קורדובירו）在該處討論知識與自由選擇，並區分人在犯罪之前與犯罪之後，**ה'** 對他的知識。阿德莫爾哈扎肯（אדמו"ר הזקן）將此對應於上層與下層的認知（דעת，Daas）。

פרדס רמוןים ד'ט"ז:9 Pardes Rimmonim 4:9

第 11 段

53

וירא אלקים את בני

以色列子民在埃及受奴役而呼求之後（《出埃及記》2:23-25）：「**ה'** 看見以色列子民，**ה'** 知道。」顯然，祂留意到了他們的困境。此處可理解為：從較高層的認知（דעת，Daas）轉移至較低層的認知，這帶來賞罰。

Exodus 2:25: שמות ב'כ"ה:25

וירא אלקים את בני ישראל וידע אלקים:

And G-d saw the children of Israel, and G-d took cognizance of them.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

שמות ב, כה.

第 12 段

54 עין ה' אל יראיו

詩篇作者說：「**ה'**的眼目眷顧敬畏祂的人，就是仰望祂慈愛的人。」引此證明，眷顧來自較高層次的認知（דעת，Daas）。

Psalms 33:18 תהילים ל"ג:י"ח

הנה עין ה' אלי־יראיו למי־חלים לחסדו:

Behold, the eye of the L-RD is toward them that fear Him,
Toward them that wait for His mercy;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

תהלים לג, יח.

55 עין בעין נראה

探子事件之後，摩西（**משה**）為以色列懇求，說列國已聽見：「你，**ה'**，曾眼對眼地顯現。」引此說明同一種較高層次的眷顧。

Numbers 14:14 במדבר י"ד:יד

וְאָמְרוּ אֲלֵי־יֹשֵׁב הָאָרֶץ הִזָּאת שָׁמְעוּ כִּי־אָתָּה ה' בָּקָרְבָּ הָעָם הַזֶּה אֲשֶׁר־
עֵינֵי בָעֵין נִרְאָה אֹתָהּ ה' וַעֲנֹנָה עֲמִד עֲלֵהֶם וּבַעֲמִיד עָנָן אֹתָהּ הַלֵּךְ לִפְנֵיהֶם
יוֹמָם וּבַעֲמִיד אֵשׁ לָלֶלֶה:

they will say to the inhabitants of this land, who have heard
that Thou L-RD art in the midst of this people; inasmuch as
Thou L-RD art seen face to face, and Thy cloud standeth over
them, and Thou goest before them, in a pillar of cloud by day,
and in a pillar of fire by night;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

במדבר יד, יד.

56 כדפי' באד"ר דף ק"ל ע"א

引述此處以討論 Idra Rabba 的這段文字。

KEHOT 註記

ראה המשך תער"ב ח"ב ע' אילא.

57 בן פורת עלי עין

雅各（**יעקב**）祝福約瑟時，字面上說的是「泉旁多結果子的兒子」（עין, ayin 一詞兼有「泉」與「眼目」兩義）。本篇 maamar 將它解作「在眼目之上」，如《Talmud》（**תלמוד**）所說（Berachos 20a），藉此將約瑟與較高層次的「眼目」聯繫起來。

Genesis 49:22 בראשית מ"ט:כ"ב

בן פֶּתַח יוֹסֵף בֶּן פֶּתַח עֲלֵי־עֵין בְּנוֹת צִעְזָה עֲלֵי־שׁוּר:

Joseph is a fruitful vine, A fruitful vine by a fountain; Its
branches run over the wall. .

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית מט, כב.

58 ויכלכל יוסף

「約瑟供養了他的父親和兄弟」，也供養了他父親的家眷。

他的慷慨使他蒙得了這一層次。

Genesis 47:12 בראשית מ"ז:יב

וַיִּכְלָכֵל יוֹסֵף אֶת־אָבִיו וְאֶת־אֶחָיו וְאֶת כָּל־בֵּית אָבִיו לֶחֶם לְפִי הַטֶּף:

And Joseph sustained his father, and his brethren, and all his
father's household, with bread, according to the want of
their little ones.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית מז, יב.

59 טוב עין הוא יבורך

「眼目良善的人必蒙福，因為他把自己的餅分給窮人。」這句話將慷慨與較高層次的「眼目」聯繫起來。

Proverbs 22:9 משלי כ"ב:ט

טוֹב־עֵינֹן הוּא יִבְרַךְ כִּי־יָתֵן מִלֶּחֶמוֹ לְדָל:

He that hath a bountiful eye shall be blessed; For he giveth of
his bread to the poor.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

משלי כב, ט.

60 ורב חסד

「慈愛豐盛」，是十三項憐憫屬性之一；它被指出是使一切嚴厲判斷轉為柔和的層次。

Exodus 34:6 שמות ל"ד:ו

וַיַּעֲבֹר ה' עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא ה' ה' אֵל רַחוּם וְחַנוּן אֶרֶץ אֲפִים וְרַב־חֶסֶד
וְאֱמֶת:

And the L-RD passed by before him, and proclaimed: 'The
L-RD, the L-RD, G-d, merciful and gracious, long-suffering,
and abundant in goodness and truth;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 14 段

61 בזהר . . דמשפטים דק"ז

根據註釋，該處引述了這段《Zohar》的原文並加以解釋。

KEHOT 註記

באזה"ת נ"ך כרך א ע' תקטו מעתיק לשון הזהר עם ביאור. ובסה"מ תרכ"ט
ע' ל.

62 וכ"ה בזהר ויחי דרמ"א סע"א

根據註釋，該處引述了這段《Zohar》的原文。

KEHOT 註記

באזה"ת נ"ך שם ע' תקיד מעתיק הלשון.

63 וכ"ה בזהר ויחי דרמ"א סע"א

《Zohar》在《Vayechi》篇中解釋說，那些「遊移」者位於
下方聖者的臨在（**שכינה**，Shechinah）的妝飾之中。

ספר הזהר, ויחי ס"ד:תרנ"א-65:661-64:651 Zohar, Vayechi
ס"ה:תרס"א

64 כי יש מלאכים שהם מז"א ויש מלאכים שהם ממלכות

該處似乎是在談論此處，指出依照這篇 maamar，這些是流
溢界的天使，由流溢界中小面相與王權之器皿的外在層面形

成；p. 1408則討論經文何以有時用 meshotetim、有時用 meshotetos。

KEHOT 註記

ראה בהמשך תערובת ח"ג ע' א'תע, ואולי הכוונה לכאן, שכי' "לפמ"ש בתו"א בד"ה ארדה נא הב' נר' שהם מלאכים דאצי' וכמ"ש באגה"ק שם [סי' כ] דמחיצוניות הכלים די"ס דאצי' שהן אלקות נבראו ההיכלות כו' וגם גופות המלאכים דאצי' שהן בחי' יש כו', די"ל דעיניו משוטטים ועיניו משוטטות שהן בחי' דכורין ונוקבין מבחי' ז"א ומל' כמ"ש בד"ה ארדה נא הנ"ל הן המלאכים המתהווים מבחי' חיצוניות הכלים דזו"ג דאצי' כו' ע"ש. וראה שם ע' א'תח מה שלפעמים נאמר משוטטים ולפעמים משוטטות ע"ש.

65

בזוהר ר"פ שמות דף ד' ע"א בענין איש וביתו באו

《Zohar》在《Shemos》篇開篇談到「每個人都帶著自己的家眷來到」；拉比海姆·維塔爾（רבי חיים ויטאל）在此處的註解將其解作美與和諧（תפארת, Tiferes）與王權（מלכות, Malchus），也就是小面相（情感屬性）（ז"א / זעיר אנופין, Z'eir Anpin）與王權的天使。

ספר זוהר, שמות ה':ל"ג-ו':ל"ט Zohar, Shemot 5:33-6:39

R. Hiya found an indication of the purity of the Israelitish women in Egypt in the text: "And he made the laver of brass, and the foot of it brass, of the looking-glasses of the women assembling at the door of the tent" (Ex. 38, 8). What was the merit of the women to have made them worthy of such honour that their looking-glasses should be used for the laver of the Tabernacle? Their ritual ablutions on the one hand, and their eagerness to attract their husbands on the other. ...

The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain)

66

איש וביתו באו

「每個人都帶著自己的家眷來到」；這是《Zohar》該段及拉比海姆·維塔爾註解所評述的經文。

שמות א':1 Exodus 1:1

ואלה שמות בני ישראל הבאים מצרומה את יעקב איש וביתו באו:

NOW THESE are the names of the sons of Israel, who came into Egypt with Jacob; every man came with his household:

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

67

עמ"ש — וז"ל נ"ב

根據註釋，該處的版本在「נ"ב」之前，先寫有「Mikdash Melech」的原文。

KEHOT 註記

בסה"מ תרכ"ט שם: וז"ל המק"מ נ"ב.

第 15 段

68

בנות צעדה

雅各（יעקב）給約瑟（יוסף）的祝福：「女兒們跨越牆垣」（banos tza'adah alei shur）；顯然，結果累累的葡萄樹枝蔓延越過牆垣。《Zohar》將 בנות (banos) 解作「女兒們」，也就是女性天使；並將單數動詞解作指「眼」。

בראשית מ"ב:22 Genesis 49:22

בן פרץ יוסף בן פרץ עלי יעין בנות צעדה עלי יעין:

Joseph is a fruitful vine, A fruitful vine by a fountain; Its branches run over the wall. .

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

69

מלך במשפט יעמיד ארץ

「君王藉公義使土地穩固」，這句話將王權（מלכות, Malchus）與「公義」及「公義之眼」聯繫起來。

משלי כ"ט:4 Proverbs 29:4

מלך במשפט יעמיד ארץ ואיש תרומות יתקסקנה:

The king by justice establisheth the land; but he that exacteth gifts overthroweth it.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

第 16 段

70

בנות צעדה . . עלי שור

雅各（יעקב）對約瑟（יוסף）的祝福：「女兒踏上牆頭」；顯然，葡萄藤的枝條會蔓過牆頭。此處依照《Zohar》（זהר）的解讀，是指王權（מלכות, Malchus）越過她的女性天使，「在（shur）之上」，以凝視並看顧下方者。

בראשית מ"ב:22 Genesis 49:22

בן פרץ יוסף בן פרץ עלי יעין בנות צעדה עלי יעין:

Joseph is a fruitful vine, A fruitful vine by a fountain; Its branches run over the wall. .

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית מט, כב.

71

הכצעתקה הבאה אלי

本篇論述（מאמר, maamar）所引的經文；其中的陰性形式，現解釋為指 מלכות 的眷顧。

בראשית י"ח:21 Genesis 18:21

אך דעה נא ואראה הכצעתקה הבאה אלי עשו פלה ואם לא אדעה:

I will go down now, and see whether they have done altogether according to the cry of it, which is come unto Me; and if not, I will know.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) • JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית יח, כא.

第 18 段

72

וכמבואר באדר"ז דרצ"ג ע"ב

《Idra Zuta》（אידרא זוטא）解釋說，「祂的眼目巡行」（陰性）所表達的眷顧屬於審判，而「它們巡行」（陽性）所表達的眷顧屬於憐憫。

ספר זוהר, האדרא זוטא Zohar, Idra Zuta 24:113-27:121

כ"ד:ק"א-כ"ז:ק"א

73

ושפטו העדה

在非故意殺人者的律法中：「會眾要在殺人者與血親復仇者之間審判」；這說明法庭負有審判的職責。

במדבר ל"ה:24 Numbers 35:24

ושפטו העדה בין המכה ובין גאל הדם על המשפטים האלה:

then the congregation shall judge between the smiter and the avenger of blood according to these ordinances;

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

74

והצילו העדה

「會眾要救出」殺人者，使他免受血親復仇者傷害；這說明法庭負有拯救的職責。《Mishnah》(משנה) Sanhedrin 1 從這些經文推導出「一個負責審判的會眾，以及一個負責拯救的會眾」。

Numbers 35:25 כ"ה: במדבר ל"ה

והצילו העדה את־הרצח מִיַּד גֹּאֵל הַדָּם וְהָשִׁיבוּ אֹתוֹ הָעֵדָה אֶל־עִיר מִקְלָטוֹ אֲשֶׁר־נָס שָׁמָּה וְלָשָׁב בָּהּ עַד־מוֹת הַכֹּהֵן הַגָּדֹל אֲשֶׁר־מָשַׁח אֹתוֹ בְּשֶׁמֶן הַקֹּדֶשׁ:

and the congregation shall deliver the manslayer out of the hand of the avenger of blood, and the congregation shall restore him to his city of refuge, whither he was fled; and he shall dwell therein until the death of the high priest, who was anointed with the holy oil.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

75

ושפטו העדה והצילו העדה עדה שופטת ועדה מצלת

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

מסעי לה, כד-כה. סנהדרין פ"א משנה א.

76

פסילנא לי לצורבא מרבנן

一位賢者說，若要審判一位對他而言如同自己身體般珍愛的妥拉學者，他會迴避；因為人看不見自己的罪責。

Shabbat 119a:1 א"א: שבת קי"ט

עבִידְנָא יוֹמָא טָבָא לְרַבְנָן. אָמַר רַבָּא מִיתִי לִי, דְּכִי אָתָּא צוֹרְבָא מְרַבְנָן לְמַמַּאי לְדִינָא, לֹא מְזִיגְנָא רִישִׁי אַבִּי סְדָנָא כַּמָּה דְּלֹא מְהַפִּיקְנָא בְּזוֹכוּתֵיהּ. אָמַר מַר בַּר רַב אֲשִׁי: פְּסִילְנָא לְקָה לְצוֹרְבָא מְרַבְנָן לְדִינָא. מַאי טַעְמָא? — דְּתַבִּיב עָלֵי כְּגוּפָא, וְאִין אָדָם רוּאָה חוּבָה לְעַצְמוֹ.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC)

KEHOT 註記

שבת קיט, א.

77

וכל יצר מחשבות לבו רק רע

洪水以前，妥拉記載 ה' 看見：「他心中思想的一切意向，終日只有邪惡」；這一事實被解讀為定罪的根據。

Genesis 6:5 ו': בראשית ו'

וַיֵּרָא ה' כִּי רָבָה רָעַת הָאָדָם בָּאָרֶץ וְכָל־יֹצֵר מַחְשַׁבַת לְבוֹ רָק רַע כָּל־הַיּוֹם:

And the L-RD saw that the wickedness of man was great in the earth, and that every imagination of the thoughts of his heart was only evil continually.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית ו', ה.

78

ויאמר ה' אמהה את האדם

「說：我要抹去人」：把人的邪惡傾向解讀為罪責，便導

致了這項裁決。

Genesis 6:7 ו': בראשית ו'

וַיֹּאמֶר ה' אִמְחָה אֶת־הָאָדָם אֲשֶׁר־בָּרָאתִי מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם כִּי גַחְמִתִּי כִּי עָשִׂיתִם:

And the L-RD said: 'I will blot out man whom I have created from the face of the earth; both man, and beast, and creeping thing, and fowl of the air; for it repenteth Me that I have made them.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית ו, ז.

79

נמשך ללמד חובה

那裡，Alter Rebbe 引用了同一組經文：「因為人的心傾向於惡」——這個論據起初導向不利的判斷，後來卻成為有利的理由；「提出不利論據的人，也會提出有利論據。」他解釋，這源於智慧（חכמה，Chochmah）中至高意願的顯現，使智慧傾向於慈愛（חסד，Chesed）。

KEHOT 註記

ראה לקו"ת אמור לט, א. שה"ש מז, ד. באוה"ת ענינים ע' קצו מצריך לכאן.

80

ויאמר ה' אל לבו

洪水之後，同一事實——人的邪惡傾向——卻成了不再咒詛土地的理由。

Genesis 8:21 ח': בראשית ח'

וַיֵּרַח ה' אֶת־רִיחַ הַנִּיחֹחַ וַיֹּאמֶר ה' אֶל־לְבוֹ לֹא־אֶסְףּ לְקַלֵּל עוֹד אֶת־הָאֲדָמָה בַּעֲבוּר הָאָדָם כִּי יֵצֵר לֵב הָאָדָם רַע מִנְעֻרָיו וְלֹא־אֶסְףּ עוֹד לְהַכּוֹת אֶת־כָּל־חַי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי:

And the L-RD smelled the sweet savour; and the L-RD said in His heart: 'I will not again curse the ground any more for man's sake; for the imagination of man's heart is evil from his youth; neither will I again smite any more every thing living, as I have done.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

KEHOT 註記

בראשית ח, כא.

81

וירח ה' את ריח הניחוח

Kehot 對這些文字所列的出處指引（註記見下方）。

KEHOT 註記

נח ח, כא.

82

ע"פ לעשות הישר בעיני ה'

這是 Alter Rebbe 所指的討論。該處將「眾知識的 ה'」解釋為上層合一（יחודא עילאה，yichuda ila'ah）與下層合一（יחודא תתאה，yichuda tata'ah），並說 ה' 有時從上往下觀看，有時從下往上觀看；這與此處提到的兩種眷顧相對應。

KEHOT 註記

לקו"ת ראה כג, ד ואילך.

83

לעשות הישר בעיני ה' אלקיך

הוי' (ה') 對以色列（ישראל）說：「行在你們的（ה') 眼中看為正的事。」阿德莫爾·哈扎尼（אדמו"ר הזקן）指向他

be given to the living only, gemilut hasadim can be done both to the living and to the dead.

William Davidson, Vocalized Aramaic (CC-BY-NC) · Daf Shevui (CC0)

第 20 段

93

ראובן

利亞（**לאה**）給她的長子取名流便（**ראובן**），「因為 **הוי**（Havayah）看見了我的苦楚」（看見：**ראה**，ra'ah），由此將流便與看見聯繫起來。

בראשית כ"ט:ל"ב

וַתֵּהָרָא לֵאָה וַתֵּלֶד בֶּן וַתִּקְרָא שְׁמוֹ רְאוּבֵן כִּי אָמְרָה כִּי־רָאָה ה' בְּעָנִי כִּי עָתָה יִרְאֶה־בְּנִי אִשִּׁי:

And Leah conceived, and bore a son, and she called his name Reuben; for she said: 'Because the L-RD hath looked upon my affliction; for now my husband will love me.'

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

94

שמעון

利亞給她的第二個兒子取名西緬（**שמעון**），「因為 **ה'** 聽見了」（聽見：**שמע**，shama），由此將西緬與聽見聯繫起來。

בראשית כ"ט:ל"ג

וַתֵּהָרָא עוֹד וַתֵּלֶד בֶּן וַתֹּאמֶר כִּי־שָׁמַע ה' כִּי־שָׁנוּאָה אֲנִכִּי וַיִּתְּנֵ־לִי בֶן־אֶת־זֶה וַתִּקְרָא שְׁמוֹ שִׁמְעוֹן:

And she conceived again, and bore a son; and said: 'Because the L-RD hath heard that I am hated, He hath therefore given me this son also.' And she called his name Simeon.

Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA) · JPS 1917 (Public Domain)

LikuteiTorah.com

哈西迪的帕拉沙

關於本版

This edition contains the Hebrew text、the English translation、our explanations和the notes.

The Hebrew text of Torah Ohr: © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted.

Our English translation, made from the Hebrew without Kehot's notes: CC BY-NC 4.0.

Our explanations, with the overview, the questions and the page for children: CC BY-NC 4.0.

The notes: Kehot's marei mekomos ("Sources and References" , including the Rebbe's notes) © Kehot Publication Society, via Sefaria, CC BY-NC 4.0; formatting adapted; our notes on them: CC BY-NC 4.0.

引述來源（經由 Sefaria）：Miqra according to the Masorah (CC-BY-SA); The Holy Scriptures: A New Translation (JPS 1917) (Public Domain); William Davidson Edition - Vocalized Aramaic (CC-BY-NC); Wikisource Talmud Bavli (CC-BY-SA); Kehot Publication Society (CC-BY-NC); Torat Emet 357 (Public Domain); Mishnah Yomit by Dr. Joshua Kulp (CC-BY); Pardes Rimonim (Public Domain); The Zohar; London, Soncino Press, 1933 (Public Domain); Pentateuch with Rashi's commentary by M. Rosenbaum and A.M. Silbermann, 1929-1934 (Public Domain); Constantinople, 1740 (CC-BY-NC); Daf Shevui (CCO).

This edition as a whole: CC BY-NC 4.0. Shuls, schools and non-profit projects may copy, print and share it freely, and may ask for donations to cover the cost of printing; it may never be sold. Credit Kehot Publication Society and likuteitorah.com. <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>

英文譯文與解說：由 AI 協助（openai/gpt-6-luna-pro:batch）為 likuteitorah.com 編寫，並對照希伯來文及 Sefaria 核對；尚未經人工編輯審閱。重要內容請務必對照希伯來文查核。

雷貝曾要求，在該週內將本週帕拉夏的瑪瑪爾——「哈西迪帕拉夏」——分散於七日中學習（Sichah of Shabbos Parshas Vayakhel 5725 · Toras Menachem vol. 42, pp. 306–309）。為何要學習，以及雷貝的祝福：likuteitorah.com/about/the-chassidishe-parsha/

免費的非商業計畫；此處沒有任何內容出售。本計畫與 Kehot、Sefaria 或 Lubavitch Library 均無關聯。© likuteitorah.com

摘自 likuteitorah.com/zh-Hant/torah-ohr/vayeira/2/

為尊崇.....而奉獻

מוקדש לכבוד הגאון המקובל רבי לוי יצחק שניאורסאהן זצ"ל

Rebbe 的父親 Reb Levi Yitzchok